

373.1425

๓๑๑๔๗

๘.๓

การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัว
เพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

หงษ์ นววงศ์วรกุล

๒๗ พ.ค. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๓๗๔๓

๕ 35354

**การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัว
เพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ**

**บทคัดย่อ
ของ
หนังสือ นววงศ์วรรณ**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2540**

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคล ที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็น กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้ คำปรึกษากลุ่ม ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ การทดสอบของ วิลคอกซัน (Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test) และ แมนวิทนี (The Mann-Whitney U Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้ คำปรึกษากลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้ คำปรึกษารายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF GROUP AND INDIVIDUAL COUNSELING
ON THE PREPARATION BASED ON FURTHER VOCATIONAL EDUCATION
OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS OF
WAT JORRAKAEYAI SCHOOL IN CHANGWAT SAMUT PRAKAN

AN ABSTRACT
BY
HONG NAWAWONGVORAKUL

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

March 1997

The purpose of this experimental research was to compare the effects of group and individual counseling on the preparation based on further vocational education of Mathayom Suksa II students of Wat Jorakaeyai School in Changwat Samut Prakan in the academic year 1996. The subjects of sixteen students were randomly selected from Mathayom Suksa II students whose preparation scores based on further vocational education were lower than fiftieth percentile. The subjects were then divided into two experimental groups, each group consisted of eight students. The experimental group I participated in the group counseling program while the experimental group II was exposed to the individual counseling program. The research instrument was the preparation based on further vocational education questionnaire. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test and the Mann Whitney U test.

The results were as follows :

1. The preparation based on further vocational education of students participated in the group counseling program significantly increased at .01 level.
2. The preparation based on further vocational education of students participated in the individual counseling program significantly increased at .01 level.
3. No significant difference in preparation based on further vocational education of both groups was found.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ทัศนีย์ ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ทัศนีย์ ทองภักดี)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประบูร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ทัศน ทองภักดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประบุร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและอาจารย์แนะแนว โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทองสุข บัวจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ คณะอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพิชัย คุณทศแสง ที่ให้ความช่วยเหลือ ความห่วงใย ให้งำลังใจ ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านกำลังทรัพย์ตั้งแต่ต้นจนประสบความสำเร็จด้วยดี และคุณสยมพร เพชรประสิทธิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้งำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุด ขอโน้มระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของบิดา มารดา ผู้เป็นแรงผลักดันใจ ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนกำลังใจต่อผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณผู้ซึ่งมิได้กล่าวนาม ในที่นี้อีกหลายท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

หงษ์ นววงศ์วรกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ	37
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	44
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	44
การดำเนินการทดลอง	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล	51
ผลการศึกษาค้นคว้า	51
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	56
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	56
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	57
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	57

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	72
ประวัติย่อผู้วิจัย	154

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง Randomized Group Pretest-Posttest Design	48
2	เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม กับกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษารายบุคคล ...	52
3	เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม	53
4	เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล	54
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล	55
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ	81
7	แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับ การให้คำปรึกษารายบุคคล	148
8	แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม	149
9	แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล	150
10	แสดงความแตกต่างของคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล	151
11	แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในแต่ละด้านของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม	152
12	แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในแต่ละด้านของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล	153

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้ระบุหลักการเกี่ยวกับการศึกษาว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งให้เด็กค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพให้สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ (กรมวิชาการ. 2533 ก : 1)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการผลิตกำลังคนหรือแรงงานให้มีคุณภาพเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นเป็นอันดับแรกซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้นเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก การดำเนินชีวิตของประชากรส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมมาเป็นการรับจ้างประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรม จึงส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านการใช้แรงงาน ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดจึงพยายามวางแผนการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ ที่จะรองรับอาชีพด้านอุตสาหกรรมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักวางแผนการศึกษาเพื่ออาชีพและเตรียมตัวให้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของตนเอง (กนกพร ทองมลิวรรณ. 2535 : 1-6)

จากสถิติของการขอรับคำปรึกษาด้านการศึกษาต่อและอาชีพของงานแนะแนว โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536-2538 จำนวน 248 คน ที่มาขอรับบริการมีนักเรียนที่ไม่ทราบว่าควรเตรียมตัวอย่างไรเกี่ยวกับการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ จากสถิติของโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2536-2537 จำนวน 79 คน มีนักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 89 โดยเลือกเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นนักเรียนชาย จำนวน 39 คน และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 31 คน นอกจากนี้ จากการติดตามผลนักเรียนที่ศึกษาต่อสายอาชีพดังกล่าว พบว่า นักเรียนร้อยละ 53 ไม่พึงพอใจในสาขาวิชา

ที่ได้เรียนและต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียนอยู่ ทั้งนี้เป็นเพราะสาเหตุนักเรียนไม่มีความถนัด และไม่สามารถพอที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในสาขาวิชาที่เรียน และส่งผลทำให้ การเรียนไม่คุ้มค่าที่ควรในสาขาวิชาที่เรียน อีกทั้งเมื่อเรียนไปแล้วก็ประสบปัญหาด้านทุนทรัพย์

ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยถามนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อและสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 47 คน พบว่า นักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อมี จำนวน 1 คน นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายสามัญมี จำนวน 3 คน และนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 91.48 โดยเลือกประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 47 ซึ่งได้แก่ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างยนต์ และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 53 ซึ่งได้แก่ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มที่ต้องการจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ผลการสัมภาษณ์พบว่า ไม่ทราบว่าตนเองมีความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพ สอดคล้องกับสาขาวิชาที่ต้องการเลือกหรือไม่ อีกทั้งไม่ทราบว่าควรจะเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตนเองชอบและ ต้องการจะเลือกศึกษาต่อภายหลังจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างไร

สำหรับวิธีการที่จะช่วยนักเรียนให้สามารถวางแผนการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมอันเป็นการวางพื้นฐานของการประกอบอาชีพในอนาคตนั้น ได้แก่ การแนะแนวกลุ่มและรายบุคคล และการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและอาชีพ (พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง. 2535 : 36)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำวิธีการให้คำปรึกษามาใช้ในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่ง วิลเลียมสัน (Williamson. 1949 : 192) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยแก่บุคคล ให้มีความเจริญก้าวหน้าไปสู่ความงอกงามแห่งบุคลิกภาพ และ วัชร ทรัพย์มี (2533 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม และรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา รู้จักตนเอง รู้จักแสวงหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ วิญญู พูลศรี (2531 : 271) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเขาและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อจะได้ไม่ยึดมั่นถือมั่นและวางโครงการในอนาคตได้อย่างยืดหยุ่น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่ทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองและโลกของการศึกษา และอาชีพ จึงไม่สามารถที่จะเลือกแนวทางด้านการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึง การเตรียมตัวเกี่ยวกับการศึกษาต่อที่เหมาะสมเป็นรากฐานของการประกอบอาชีพในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักเรียนควรได้รับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อที่ถูกต้องและเหมาะสมในสาขาอาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนภายหลังจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำวิธีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของ วิลเลียมสัน (Williamson) มาใช้ในการวางรากฐานการเตรียมตัวศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไป โดยผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบถึงการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และผู้วิจัยคาดว่าจะจะเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนวในโรงเรียน ในการนำวิธีการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไปช่วยเหลือหรือพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 21 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1.2 การให้คำปรึกษารายบุคคล

3.2 ตัวแปรตาม คือ การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้และเข้าใจความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา การแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพและการเตรียมตัวเลือก และการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การรู้จักและเข้าใจตนเอง ได้แก่ การที่นักเรียนได้ทราบถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกลักษณะของตนเอง

1.2 ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ การที่นักเรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของการศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ ลักษณะของการศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ ลักษณะการเรียนของแต่ละสาขาวิชา ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้าการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งประกอบด้วย

1.2.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า และสาขาวิชาช่างยนต์

1.2.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์

1.3 การแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพและการเตรียมตัวเลือก ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาดำเนินหลักสูตรของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในสาขาสหวิชาชีพ การศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องในแต่ละสาขาวิชา การทดลองปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละสาขาวิชาในสถานประกอบการ

1.4 การพิจารณาเลือกสาขาวิชา ได้แก่ การเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ วัดได้จากแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

2. การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง วิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นกลุ่ม ตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เพื่อพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาสหวิชาชีพ โดยมีลำดับขั้นตอนในการให้คำปรึกษาดังนี้

2.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มและสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจ เข้าใจ ขอมรับผู้ให้คำปรึกษา และยอมรับซึ่งกันและกัน

นักเรียนแต่ละคนพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนทั้งอภิปรายร่วมกันเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.2.1 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนจากการให้นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัด แบบสอบถามความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ ตลอดจนให้นักเรียนพิจารณาความสามารถของตนเองประกอบด้วย

2.2.2 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2.2.3 การวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนประกอบกับลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ในสาขาอาชีพ และบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

2.2.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นการให้นักเรียนแต่ละคนแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

2.2.5 การทำนาย (Prognosis) เป็นการคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่า นักเรียนแต่ละคนมีแนวทางในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

2.2.6 การให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจ

2.2.7 การติดตามผล (Follow up) ภายหลังการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาดูติดตามผลของการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนในกลุ่มได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

2.3 ขั้นตอนการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่นักเรียนในกลุ่มได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้ กับกลุ่มทดลองที่ 1

3. การให้คำปรึกษารายบุคคล หมายถึง วิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน

รายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เพื่อพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยมีลำดับขั้นในการให้คำปรึกษาดังนี้

3.1 ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคล และสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ไว้วางใจ เข้าใจ ขอมรับผู้ให้คำปรึกษา และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3.2 ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการให้คำปรึกษาตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับผู้รับคำปรึกษาเป็นการส่วนตัวเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3.2.1 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนจากการให้นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัด แบบสอบถามความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ ตลอดจนให้นักเรียนพิจารณาความสามารถของตนเองประกอบด้วย

3.2.2 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

3.2.3 การวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนประกอบกับลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ในสาขาอาชีพ และบุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา

3.2.4 การทำนาย (Prognosis) เป็นการคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่านักเรียนจะมีแนวทางในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

3.2.5 การให้คำปรึกษา (Counseling) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด-ปลายปิด การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ และการให้กำลังใจ

3.2.6 การติดตามผล (Follow up) ภายหลังการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาดูติดตามผลของการให้คำปรึกษาว่า หลังจากนักเรียนได้รับคำปรึกษาแล้ว นักเรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา บุคลิกภาพของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

3.3 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคล
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคล
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา

1.1.1 ความหมายของการให้คำปรึกษา

โรเจอร์ (Rogers. 1942 : 3) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งได้รับการช่วยเหลือจากอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนเจตคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขา

วิลเลียมสัน (Williamson. 1949 : 192) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นการพบกันระหว่างบุคคลสองคน โดยบุคคลหนึ่งได้รับการฝึกฝนทักษะหรือความเชื่อมั่นความไว้วางใจที่พึงมอบให้กับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ บุคคลแรกจะช่วยให้บุคคลที่สองสามารถเผชิญ รับรู้ เกิดความรู้สึกระงำงในการแก้ไข และตัดสินใจในปัญหาการปรับตัว

โครว์ และ โครว์ (Crow and Crow. 1962 : 164) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถตัดสินใจตลอดทั้งแก้ปัญหาของตนเองได้

ไอวีย์ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Ivey. 1980 : 5) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของการให้ความช่วยเหลือบุคคลปกติ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือสามารถปฏิบัติตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 1) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษยสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และอีกบุคคลหนึ่งคือผู้มาขอรับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาและทางจิตวิทยา สามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้บุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่นำมาปรึกษา สามารถใช้พลังปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในวิถีทางที่เหมาะสมที่เขาปรารถนา และในที่สุดบุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาจะสามารถหาวิธีการในการป้องกันปัญหา แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมที่สุด

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 5) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการของสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้รับคำปรึกษาซึ่งต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดทั้งปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

ทิพวรรณ กิตติพร (2535 : 2) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นผู้มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพ ตลอดจนมีเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาชีพ และสามารถให้ความช่วยเหลือแก่คนปกติที่มีปัญหาความคับข้องใจ ความขัดแย้ง ความไม่สบายใจได้ ในการให้คำปรึกษานั้นผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเอง เพื่อจักได้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวของตนเอง รวมทั้งจัดการกับความคับข้องใจ ความขัดแย้ง ความไม่สบายใจ ฯลฯ จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา อันจะนำไปสู่การเจริญงอกงามส่วนบุคคล สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการให้คำปรึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษา

เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาชีพ มีประสบการณ์ สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อให้เขาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหา ตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

1.1.2 ปรัชญาของการให้คำปรึกษา

ในการให้คำปรึกษานั้นมีปรัชญาที่ขัดถือเป็นพื้นฐานดังนี้ (MacGowan and Schmidt, 1962 : 95-96)

1. การให้คำปรึกษาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ยอมรับความมีค่าและศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคลและยึดหลักว่าทุกคนควรได้รับความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัวหากเขาต้องการ
2. การให้คำปรึกษาควรให้ความสนใจในตัวผู้รับคำปรึกษา โดยยึดหลักพัฒนาคนให้เจริญถึงขั้นสูงสุดของศักยภาพของคน ๆ นั้น ช่วยให้ผู้แต่ละคนได้นำพลังความสามารถที่ตนมีอยู่ออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมตามที่แต่ละคนต้องการ
3. การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เป็นกระบวนการทางการศึกษา ฉะนั้นจึงเสมือนส่วนหนึ่งที่สำคัญในการบริหารการศึกษา
4. การให้คำปรึกษารับผิดชอบทั้งต่อสังคมและส่วนบุคคล
5. การให้คำปรึกษายอมรับและเคารพในสิทธิของทุกคนในการที่จะยอมรับหรือปฏิเสธความช่วยเหลือที่บริการแนะแนวเสนอให้
6. การให้คำปรึกษาจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้ร่วมงานไม่ใช่การบังคับ
7. การให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือคนให้ฉลาด การตัดสินใจเลือกในการวางแผนการศึกษาหมายและปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิต
8. การให้คำปรึกษา มีความจำเป็นต้องศึกษาและเข้าใจสภาพทางวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลให้ลึกซึ้ง และควรเข้าใจบุคคลนั้น ๆ ให้ดีเสียก่อนจึงให้ความช่วยเหลือ
9. การให้คำปรึกษา ควรจะอยู่ในความรับผิดชอบ หรือดำเนินงานโดยบุคคลที่รักการทำงาน กับทั้งได้รับการฝึกและเรียนรู้วิชาการที่สำคัญเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
10. การให้คำปรึกษา ควรมุ่งจุดสนใจไปที่การช่วยให้เอกบุคคลตระหนักในความเป็นตัวของตัวเอง และเข้าใจตนเองให้มากที่สุด มิใช่มุ่งที่จะแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่
11. การให้คำปรึกษา ควรมีการติดตามผล วัตถุประสงค์ตามวิชาการเพื่อการปรับปรุงการให้คำปรึกษาให้มีผลดีที่สุดที่พึงเป็นไปได้

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

โฮลเซน (Ohlsen. 1977 : 30-31) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ว่า เป็นวิธีการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ปกติเพื่อให้ยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและพยายามแก้ไขปัญหานั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหารุนแรง นอกจากนี้ สมาชิกในกลุ่มยังสามารถนำเอาความคิดที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การให้คำปรึกษากลุ่มจึงเป็นสัมพันธภาพพิเศษที่สมาชิกกลุ่มจะมีความรู้สึกปลอดภัยจนพร้อมจะอภิปรายในสิ่งที่เขากำลังใจและไม่สบายใจ และกำหนดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ ตลอดจนฝึกทักษะในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการลงมือปฏิบัติในพฤติกรรมใหม่ ๆ

คอเรีย (ทิพวรรณ กิตติพร. 2535 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Corey. 1985 : 6-7) ได้อธิบายถึงการให้คำปรึกษากลุ่มว่า มีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษา และโดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งมักจะเป็นปัญหาของสมาชิกที่มีความปกติโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนโครงสร้างของบุคลิกภาพใหม่ แต่จะเป็นการพัฒนาตนเองจากการพยายามค้นหาศักยภาพและจุดเด่นที่มีอยู่ในตนเอง อย่างไรก็ตาม สมาชิกอาจจะประสบปัญหาวิกฤตหรือความขัดแย้งและความสับสน ตลอดจนความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของตนเอง โดยที่กลุ่มจะแสดงความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจอันจะนำไปสู่การเปิดเผยถึงเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนมีการสำรวจปัญหาร่วมกัน

คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2521 : 90) ได้สรุปความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่ามีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. การใช้กลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหา ข้อแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษารายบุคคลกับการให้คำปรึกษากลุ่มประการหนึ่ง คือ การให้คำปรึกษากลุ่มนั้นสมาชิกทุกคนที่มีปัญหามาปัญหาหารือ และแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน แต่การให้คำปรึกษารายบุคคลนั้นจะไม่ได้ได้รับความคิดอย่างกว้างขวางผู้มีปัญหาจะต้องใช้ความคิดมากในการแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ดังนั้น อาจจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ยากในบางกรณี

2. การให้คำปรึกษากลุ่มมุ่งช่วยเหลือปัญหาที่ปกติ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนเพศตรงข้าม การเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น ความจริงแล้วการให้คำปรึกษาโดยทั่วไปก็เป็นการแก้ไขปัญหาคปกติอยู่แล้ว และไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาคโรคประสาท โรคจิต เพราะถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือได้โดยผู้ให้คำปรึกษา แต่ควรจะเป็น

หน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

3. การให้คำปรึกษากลุ่ม มุ่งจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีสภาพปกติในที่นี้ หมายความว่า การให้คำปรึกษากลุ่มนี้จะไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตใจ (Mental Disorder) ถ้าหากสมาชิกคนใดก็ตามมีความผิดปกติเกิดขึ้น ก็ไม่ควรนำมาเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกันเพราะอาจจะมีารรับรู้ มีความคิดทั้งหลายที่ผิดปกติไปการสื่อสารในกลุ่มก็จะมีปัญหา เนื่องจากพูดหรืออธิบายแล้วสมาชิกไม่สามารถเข้าใจร่วมกันได้

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้กล่าวถึงความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่าเป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาหรือมีความต้องการคล้าย ๆ กันมาปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

หุติพันธ์ แจ่มจรัส (2530 : 54) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความเจริญทางสติปัญญา สามารถยอมรับสภาพความเป็นจริงที่เผชิญอยู่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมรอบตัว และมีความรับผิดชอบในตนเอง

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 271-272) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือต้องการจะแก้ปัญหาคือปัญหาหนึ่งร่วมกันมาปรึกษาหารือหรือร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะได้มีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ได้ระบายความคิด ความรู้สึกของตนเอง ได้สำรวจตนเอง ได้ฝึกการยอมรับตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหา และได้ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง อีกทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้สมาชิกเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่กลุ่มได้

จากความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มดังที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นวิธีการช่วยให้บุคคลที่มีปัญหาและความต้องการคล้าย ๆ กัน มารวมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือทางแก้ไขปัญหาร่วมกันด้วยสัมพันธภาพที่ดี และช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเอง เรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่น สามารถเรียนรู้ที่จะนำประสบการณ์จากกลุ่มไปใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมได้ด้วยดี

1.2.2 หลักการให้คำปรึกษากลุ่ม

เคมปี (วิญญู พูลศรี. 2531 : 380-381 ; อ้างอิงมาจาก Kemp. 1970) ได้กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิในความรู้สึกของตนเอง คือ รู้สึกอย่างที่คุณเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเอง และช่วยให้แต่ละคนมีความเคารพในอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น และจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักการแยกแยะระหว่างความรู้สึกที่ต้องการจะช่วยเหลือกับความรู้สึกที่ต้องการจะควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
2. แต่ละคนจะต้องตัดสินใจว่าจะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนด้วยตนเอง
3. บุคคลมุ่งที่จะแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น
4. การเปิดเผยตนเองช่วยให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลใดไม่ป้องกันตนเองบุคคลนั้นก็พร้อมที่จะรับรู้ พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศที่มีความไว้วางใจ มีความหวังดี มีความเข้าใจ และมีการยอมรับ แต่การเปิดเผยตนเองมากเกินไปก็จะแสดงให้เห็นถึง การช่วยตนเองไม่ได้
5. ในบรรยากาศของกลุ่มที่มีการยอมรับ มีความเข้าใจต่อกันและกันจะเป็นแนวทางทำให้สมาชิกกล้าลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ ๆ ของสมาชิกกลุ่มให้เกิดขึ้น
6. ในการเผชิญปัญหานั้น เมื่อถึงขั้นการแก้ปัญหาต้องมีวิธีเลือกทางแก้ไขปัญหาได้หลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเห็นหนทางที่จะเลือกทางแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ
7. ผู้ให้คำปรึกษาจะเชิญชวนให้สมาชิกแต่ละคนมีค่านับสัญญาณกับตนเองในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ พร้อมกันนี้การให้การเสริมแรงจะถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น
8. สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องตระหนักว่า ประสบการณ์ทุกอย่างภายในกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ที่จะก่อให้เกิดความสามารถในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ ๆ จากกลุ่มไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

1.2.3 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

เคลแมน (Kelman. 1963 : 399-432) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. ทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
2. ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง
4. ทำให้เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง และแก้ปัญหาของตนเอง

6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
 7. ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
 8. นำทักษะและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน
- คอเรย์ (Corey. 1985 : 7) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้
1. เพื่อเรียนรู้ในการให้ความไว้วางใจต่อตนเองและผู้อื่น
 2. เพื่อให้รู้จักตนเองได้ดีขึ้นและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง
 3. เพื่อทราบถึงความต้องการและปัญหาของสมาชิกอื่น ๆ ที่คล้ายกัน
 4. เพื่อเพิ่มพูนการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การเคารพตนเองในการที่จะพัฒนาการรู้จักตนเองในแง่มุมใหม่ ๆ
 5. เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ ที่จะจัดการกับปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
 6. เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการนำตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง และ ความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและผู้อื่น
 7. เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ในการเลือกต่าง ๆ ของตนเอง และสามารถเลือกได้อย่างฉลาด
 8. เพื่อวางแผนอย่างเฉพาะเจาะจงที่จะลงมือปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างให้เหมาะสม และกำหนดข้อตกลงกับตนเองที่จะดำเนินการตามแผนนั้น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์
 9. เพื่อเรียนรู้ทักษะในการเข้าสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 10. เพื่อพัฒนาความไวในการรับรู้ต่อความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่นมากขึ้น
 11. เพื่อเรียนรู้ที่จะเผชิญหน้ากับผู้อื่นด้วยความเอาใจใส่ ความสนใจ ความบริสุทธิ์ใจ และความตรงไปตรงมา
 12. เพื่อหลีกเลี่ยงจากการกระทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่โดยการปฏิบัติตามความคาดหวังของตนเองมากยิ่งขึ้น
 13. เพื่อสร้างความชัดเจนในค่านิยมของตนเอง และสามารถตัดสินใจได้ว่าค่านิยมนั้น ๆ เหมาะสมกับตนเองอย่างไร
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้
1. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง .

2. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาการยอมรับตนเองและความรู้สึกที่ตนเองมีค่า

3. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้นพัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเอง และสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม

6. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างมวลสมาชิกให้มีความรักใคร่ปรองดอง จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น เรียนรู้ที่จะนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเอง ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่อตนเองและสังคม

1.2.4 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่ม

มาห์เลอร์ (สุวรรณ ทองบัวงาม. 2533 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Mahler. 1969 : 65-67) สรุปขั้นตอนให้คำปรึกษาไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการก่อตั้งกลุ่ม (The Involvement Stage) เป็นขั้นตอนของการชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างความคุ้นเคย การสร้างสัมพันธภาพ ตลอดจนการเริ่มต้นอภิปรายถึงความรู้สึกและพฤติกรรม มาห์เลอร์ ให้ข้อสังเกตว่า ไม่สามารถจะบอกได้ว่า วิธีใดดีที่สุดสำหรับการเริ่มดำเนินการของกลุ่ม หรือการให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในกลุ่ม เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะเฉพาะตัว บางกลุ่มใช้เวลาเพียงเล็กน้อย แต่บางกลุ่มต้องใช้เวลามาก โดยมากในระยะก่อตั้งกลุ่มนี้สมาชิกในกลุ่มมักมีความรู้สึกที่ ผู้ให้คำปรึกษาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและมีแนวโน้มจะติดตามหรือทำตามที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ เวลาสำหรับให้สมาชิกในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจกันแตกต่างกันไป เพราะบางกลุ่มสมาชิกได้เคยรู้จักกันมาก่อนแล้ว ในระยะเริ่มแรกสมาชิกอาจไม่แน่ใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของเขาต่อกลุ่ม สัมพันธภาพยังอยู่ในขั้นผิวเผิน ต้องอาศัยเวลาที่จะพัฒนาความไว้วางใจในหมู่สมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาไม่สามารถใช้วิธีบังคับหรือเร่งเวลาได้ต้องขึ้นอยู่กับพัฒนาการของกลุ่มเอง ขั้นการก่อตั้งนี้อาจต้องใช้การให้คำปรึกษาหลายครั้งด้วยกัน

2. ขั้นการเปลี่ยนลักษณะของกลุ่ม (The Transition Stage) ในขั้นนี้ไม่สามารถแบ่งแยกจากขั้นการก่อตั้งกลุ่มได้โดยเด็ดขาด ขั้นนี้เป็นการเปลี่ยนจากกลุ่มสังคมธรรมดาเป็นกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการช่วยเหลือ ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มจะตระหนักว่า จุดมุ่งหมายของกลุ่ม คือ การพัฒนาสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่การพุดคุยกันแบบกลุ่มสังคมธรรมดา ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มอาจเกิดการต่อต้านและวิตกกังวลได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มว่า แตกต่างจากกลุ่มสังคมทั่วไปอย่างไรจึงจะทำให้สมาชิกแต่ละคนกล้าที่จะอภิปรายปัญหาส่วนตัวของตนอย่างเปิดเผย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่ม ดังนั้นขั้นนี้จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มเต็มใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองในกลุ่ม

3. ขั้นการดำเนินงาน (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกจะมีความเห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทุกคนเต็มใจที่จะร่วมกันอภิปราย แต่อาจเกิดจุดบกพร่องขึ้นได้ ถ้าสมาชิกหันเหการอภิปรายไปสู่ปัญหาทั่วไป หรือปัญหาภายนอกแทนการพูดถึงปัญหาส่วนตัว ในขั้นนี้สมาชิกทุกคนควรสนใจอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลมากกว่าการเน้นเนื้อหาของปัญหา สมาชิกอาจช่วยแก้ไขปัญหากลุ่ม แต่ไม่จำเป็นที่กลุ่มจะต้องเน้นที่การแก้ปัญหาโดยเฉพาะ จุดมุ่งหมายสำคัญของขั้นนี้ คือ ให้สมาชิกได้เข้าใจปัญหาของตนเองอย่างแจ่มชัด และได้เรียนรู้วิธีที่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาด้วยตนเองจากกลุ่ม เพื่อจะได้หาวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมต่อไป ในขั้นนี้สมาชิกจะได้มีโอกาสสำรวจตนเองและได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หน้าที่หลักของผู้ให้คำปรึกษา คือ เป็นผู้สรุปและอำนวยความสะดวกให้กลุ่มดำเนินไปตามเป้าหมาย

4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) การยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม ขึ้นอยู่กับสมาชิกในกลุ่มจะพิจารณาตนเอง การยุติสัมพันธภาพอันใกล้ชิดนี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก สมาชิกบางคนอาจต้องการให้กลุ่มดำเนินต่อไป

ทองเรือน อมรรักษ์กุล (2520 : 106) กล่าวว่า ปัญหาที่พบในขั้นยุติการให้คำปรึกษา คือ สมาชิกในกลุ่มเกิดความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง และมักไม่ยอมแยกจากกลุ่ม เพราะสมาชิกได้ใช้เป็นที่ระบายความรู้สึกในแง่ ความเกลียด ความโกรธ ความไม่แน่ใจและอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มจะต้องมีการสิ้นสุดลงในเวลาใดเวลาหนึ่ง และสมาชิกควรเป็นตัวของตัวเองพอที่จะแยกออกจากกลุ่มได้ และไม่รู้สึกลึกซึ้งที่ยังแก้ปัญหาไม่ได้ ถ้าสมาชิกกลายเป็นบุคคลที่พึ่งผู้อื่นมากเกินไป การให้คำปรึกษากลุ่มก็ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร นอกจากนี้ มาห์เลอร์ (Mahler. N.d.) ให้ข้อสังเกตว่า จากประสบการณ์ที่สมาชิกได้รับจากกลุ่ม สมาชิกได้เรียนรู้วิธีการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลต่าง ๆ ที่ผ่านมาในช่วงชีวิตของเขาด้วย

ทองเรือน อมรัชกุล (2520 : 113-120) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นริเริ่มการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage) ในขั้นนี้สมาชิกที่เข้ากลุ่มยังไม่กล้าเปิดเผย เพราะยังไม่ไว้วางใจในกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ซึ่งจะต้องใช้เวลาแก่สมาชิกพอสมควร ในขั้นนี้อาจจะต้องใช้การให้คำปรึกษาหลายครั้งด้วยกัน
 2. ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (The Transition Stage) ในขั้นนี้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นบ้าง สมาชิกเริ่มรู้สึกไว้วางใจกันแต่ก็ยังคงมีความตึงเครียด วิตกกังวล และเกิดการต่อต้าน ผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามชี้แจงให้สมาชิกได้กล้าที่จะอภิปรายปัญหาของตนเองอย่างเปิดเผย
 3. ขั้นปฏิบัติการ (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มจะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เต็มใจเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง อภิปรายปัญหาตามความเป็นจริงร่วมกันแก้ไข ปัญหาและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) เมื่อสมาชิกเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจนเป็นตัวของตัวเอง รู้จักวิธีแก้ปัญหาและนำความคิดและประสบการณ์ไปใช้ในชีวิต
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 184-186) กล่าวว่า ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้
- ขั้นที่ 1 ชี้แจงวัตถุประสงค์และบรรยากาศของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง โดยกล่าวสั้น ๆ ทั้งนี้เพราะว่า สมาชิกจะทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษามาแล้วตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม
 - ขั้นที่ 2 หากจำนวนสมาชิกของกลุ่ม มีประมาณ 5-6 คน ผู้ให้คำปรึกษาขอให้สมาชิกแนะนำตัวเพื่อให้รู้จักกันดีขึ้น แม้ว่าบางคนจะรู้จักกันมาแล้วก็ตามหากจำนวนสมาชิกมีมากเกินไป 10 คน ผู้ให้คำปรึกษาแบ่งสมาชิกของกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 3 คน ให้สมาชิกของกลุ่มย่อยแนะนำตนเองและทำความรู้จักกันภายหลังนั้นจึงประชุมรวมกลุ่มย่อยทั้งหมด แล้วให้สมาชิกในกลุ่มย่อยเปลี่ยนกันแนะนำเพื่อนสมาชิกในกลุ่มย่อยให้สมาชิกทั้งหมดทราบ
 - ขั้นที่ 3 แจ้งให้กลุ่มทราบระยะเวลาในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เช่น 45 นาที
 - ขั้นที่ 4 ชี้แจงขอบเขตและอิสระเสรีภาพที่สมาชิกแต่ละคนพึงมีในระหว่างการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และการเคารพและรักษาความลับของเรื่องราวของเพื่อนสมาชิกและกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการปรากฏตัวของผู้ให้คำปรึกษา โดยชี้แจงให้ทราบว่า ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ ก็เพื่อจะให้ความช่วยเหลือสมาชิก มิได้ประสงค์จะมาออกมาสั่งให้สมาชิกทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้สมาชิกพิจารณาหาหนทาง เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอง หากสมาชิกต้องการความช่วยเหลือประการใด ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือ แต่ต้องมีให้กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นใด หรือทำลายทรัพย์สินของบุคคลอื่นหรือของโรงเรียน และหากจะเปรียบเทียบกับ การไปซื้อของตามร้านขายของ ผู้ให้คำปรึกษาก็เปรียบเสมือนคนขายของในร้านที่คอยบริการให้ความช่วยเหลือตามที่ผู้ซื้อประสงค์ และจนกว่าผู้ซื้อจะพอใจ สำหรับสมาชิกนั้น ก็เปรียบเสมือนผู้ซื้อของจะมองไปรอบ ๆ เพื่อหาของที่ต้องการ อาจจะถามคนขายของเป็นบางครั้ง จนในที่สุดสมาชิกสามารถซื้อของได้ตามที่ต้องการ การให้บริการก็ยุติลง

ขั้นที่ 6 อธิบายข้อควรระวังระหว่างการปรึกษาหารือกับเพื่อนสมาชิก เช่น

- (1) เราจะต้องทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันและกัน สมาชิกแต่ละคนจะต้องให้ความช่วยเหลือเพื่อนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในการแก้ปัญหาของเพื่อนและของตนเอง
- (2) ในการจะให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกนั้น เราจะต้องมีความซื่อสัตย์ และมีความจริงใจ เราจะต้องไม่เสแสร้งหรือแกล้งทำ
- (3) เราจะต้องพยายามตั้งใจฟังและตระหนักในความรู้สึกของคนอื่น ๆ ว่า เราเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น ๆ นั้นเพียงใด พยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความคิด ความรู้สึก และความจริงใจของเราในเรื่องหรือความรู้สึกนั้น ๆ
- (4) เราควรจะพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้จบเรื่องเสียก่อน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกแสดงความคิดเห็นให้ถ้วนทั่วทุกคน ก่อนที่เราจะนำเรื่องอื่น ๆ มาถกเถียงหรือวิเคราะห์พิจารณาต่อไป
- (5) เราทุกคนควรจะพูด ไม่ควรกลัว ไม่ต้องประหม่า ถึงแม้ว่าเราจะไม่ค่อยแน่ใจมากนักก็ตาม แต่ควรจะพูดด้วยความจริงใจ และไม่ทำลายน้ำใจเพื่อสมาชิก
- (6) เราจะต้องกล่าวว่า สิ่งที่เรานี้จะขัดแย้งหรือสอคล้องกับ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของเพื่อนสมาชิก เราต้องมีวิจารณญาณของตัวเอง จะต้องไม่มีใครมาบังคับเราให้คิดให้เหมือนเพื่อน ๆ ขอให้เราคิดด้วยตัวเอง พยายามใช้ความสามารถของตัวเองให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือเรื่องราวใด ๆ พร้อมทั้งสามารถที่จะรับฟังบุคคลอื่น

(7) หากเรามีความไว้วางใจเพื่อนสมาชิกของเราแล้ว จะช่วยให้เราสามารถเข้ากับเพื่อน ๆ สมาชิกได้อย่างดียิ่ง แต่หากว่าเราทำตัวเป็นตัวตลก ไม่มีความจริงใจต่อเพื่อนและเพื่อนสมาชิกเขาทราบหรือจับได้ ความไว้นั้นเชื่อใจที่เราจะได้รับจากเพื่อนสมาชิกก็จะลดน้อยลงในที่สุด

ขั้นที่ 7 เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มปรึกษาหารือหรือพิจารณาหาทางแก้ปัญหา หรือความต้องการที่เป็นปัญหาของกลุ่ม หรือปัญหาของเพื่อนสมาชิก โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที

ขั้นที่ 8 ขั้นปฏิบัติการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ภายหลังที่กลุ่มได้ดำเนินการประมาณ 40 นาที ควรจะยุติการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ดังนั้น ประมาณ 5 นาที ก่อนจะถึงเวลาที่กำหนดที่จะยุติการให้คำปรึกษา เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้เตรียมจิตใจที่จะยุติการอภิปรายหรือการปรึกษา สมาชิกของกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาควรสรุปเนื้อหาของการอภิปรายในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะว่า การสรุปเนื้อหาหรือข้อความต่าง ๆ จะช่วยให้กลุ่มเข้าใจสิ่งที่เขาได้อภิปรายหรือหาวิธีทางช่วยเหลือกันได้ดีขึ้น การจบหรือยุตินี้จะช่วยให้กลุ่มหรือสมาชิกแต่ละคนทราบแนวทางออกที่จะนำไปคิด หรือหาหนทางจัดการและปฏิบัติต่อไปในบางครั้ง ผู้ให้คำปรึกษาอาจจะให้การบ้านซึ่งเป็นข้อเสนอแนะ หรือเป็นการแนะนำให้ไปพบกับบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถให้ความช่วยเหลือต่อไป ภายหลังการสรุปเนื้อหาหรือข้อความการอภิปรายนั้น ๆ แล้ว ผู้ให้คำปรึกษาอาจกล่าวถึงเวลาที่จะจัดให้มีการปรึกษาเป็นกลุ่มครั้งต่อไป อย่างไรก็ตาม ผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มจะต้องรักษาเวลา เพื่อว่าในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มครั้งต่อไป สมาชิกของกลุ่มจะได้ตระหนักว่าควรจะอภิปรายหรือปรึกษากันให้เข้าสู่เรื่องหรือปัญหาที่สำคัญ ๆ เพื่อมิให้เวลาผ่านไปโดยไร้ประโยชน์

ภายหลังที่เลิกการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม และเมื่อสมาชิกของกลุ่มกลับไปแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาควรจะบันทึกและเก็บใส่แฟ้มประวัติหรือระเบียบขสสมของสมาชิก เพื่อนำมาพิจารณาเสนอแนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อจะได้ช่วยพัฒนาเด็กแต่ละคนให้เจริญก้าวหน้าอย่างเหมาะสม

1.2.5 การจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา

คมเพชร จิตรสุกุล (2521 : 94) และ วชิร ทรัพย์มี (2533 : 272-275) กล่าวถึงแนวทางในการจัดกลุ่มเพื่อรับคำปรึกษา ดังนี้

1. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาควรเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มให้เหมาะสม โดยเลือกสมาชิกที่มีปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกัน เดิมใจที่จะเข้ากลุ่ม และต้องการรับคำปรึกษาอย่างแท้จริง เพื่อร่วมมือในการแก้ไขปัญหานอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มควรมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง

เช่น มีทั้งคนที่พูดเก่ง พูดไม่เก่ง คนใจร้อน คนสุขุม คนฐานะดี คนยากจนคละกันไป แต่ต้องให้มีความสมดุลระหว่างสมาชิกแต่ละประเภท เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาได้หลายลักษณะ

2. ขนาดของกลุ่ม จำนวนสมาชิกที่เหมาะสม ควรมีจำนวนประมาณ 6-12 คน
3. การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลก่อนเข้ากลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องถามความสมัครใจของผู้รับคำปรึกษา และอธิบายเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ทั้งของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ผู้รับคำปรึกษาจะได้รับจากการเข้ากลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และความร่วมมือที่ดี
4. ช่วงเวลาและความถี่ในการให้คำปรึกษากลุ่ม ขึ้นอยู่กับอายุของผู้รับคำปรึกษา และความจำกัดของสถานที่ ถ้าจัดในโรงเรียนควรจะเป็นช่วงเวลาหนึ่งภาคเรียนสำหรับจำนวนเวลาที่ใช้แต่ละครั้ง จะขึ้นอยู่กับความถี่ของการให้คำปรึกษา ถ้าหากใช้เวลา 90 นาที ถึง 2 ชั่วโมง ควรจะพบกัน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่ถ้าใช้เวลา 1 ชั่วโมง ก็ควรจะพบกัน 2 ครั้งต่อสัปดาห์

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภ (ม.ป.ป. : 235) ได้กล่าวถึงสถานที่ที่เหมาะสมต่อการทำกลุ่มว่า ห้องที่เหมาะสมสำหรับการให้คำปรึกษากลุ่มควรเป็นห้องที่เล็กกระทัดรัด เหมาะกับจำนวนสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้สมาชิกรู้สึกอิสระ และมีให้มีสิ่งภายนอกมารบกวนหรือป้องกันมิให้สมาชิกหันไปสนใจกับสิ่งภายนอก สมาชิกในกลุ่มจะรู้สึกสบายใจเมื่อได้นั่งเป็นวงกลม ล้อมรอบโต๊ะ หรือมีโต๊ะตรงกลางวงมากกว่าที่จะเป็นวงกลมเฉย ๆ ห้องสำหรับการให้คำปรึกษาในบางแห่งจะติดตั้งเครื่องบันทึกเสียงไว้ด้วย

นอกจากนี้ แกซดา (วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2533 : 273 ; อ้างอิงมาจาก Gazda. 1965) ได้ให้ความเห็นว่า ควรจะมีการแยกเพศในการให้คำปรึกษากลุ่ม เพราะปัญหาของผู้หญิงและชายต่างกัน สมาชิกอาจเกิดความอึดอัดหรือกระดากอายที่จะพูดถึงหรือระบายความรู้สึก บางประการต่อหน้าเพศตรงข้าม ซึ่งถ้าเป็นสมาชิกเพศเดียวกันจะเข้าใจกันได้ดีกว่า

1.2.6 พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้และเข้าใจในการนำพลังงานต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ ซึ่ง คมเพชร นิตรศุภกุล (2521 : 97) กล่าวถึงพลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษากลุ่ม จะต้องรับรู้และยอมรับว่า มีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา จะต้องพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตน จะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ได้รับคำปรึกษาจากกลุ่ม

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกให้การยอมรับตัวเองจะเป็นผลให้บุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
3. การยอมรับ (Acceptance) เมื่อสมาชิกให้การยอมรับตัวเอง จะเป็นผลให้บุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) จะทำให้ค่าปริภาสกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น
5. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนต่อบุคคลอื่น
6. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งเป็นผลดีต่อการช่วยกลุ่ม
7. ความเครียด (Tension) การมีความเครียดและไม่พึงพอใจอยู่ระดับพอเหมาะจะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ
8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norms) สมาชิกย่อมต้องการได้รับความช่วยเหลือและไม่ต้องการจะให้คนอื่นมองข้ามในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มรับคำปรึกษาด้วยกัน

1.2.7 คุณค่าและประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม

แกซดา (Gazda, 1967 : 306-310) ได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่า คนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับการสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาสที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจจากสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม

6. สมาชิกมีโอกาสที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. ภายหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม สมาชิกบางคนอาจจะต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรดาภาคแห่งความเป็นกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้น่าไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษากลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่นักจิตวิทยาได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลา และเปิดโอกาสให้นักจิตวิทยาการศึกษาใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 192-193) กล่าวว่า ประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่มจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา

1. เกิดความรู้สึกว่า ตนเป็นสมาชิกของกลุ่มและเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มนี้ การยอมรับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะการยอมรับจะสัมพันธ์กับการเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล การยอมรับจะช่วยพัฒนาความรู้ของการอยู่ร่วมกันหรืออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ทำให้ไม่เกิดความรู้สึกอ้างว้างโดดเดี่ยว และเปิดโอกาสให้มวลสมาชิกได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักที่จะให้มากกว่าที่จะรับด้วยความจริงใจและเต็มใจ

2. เห็นความสำคัญของสัมพันธภาพของการช่วยเหลือ ดังนั้น เมื่อสมาชิกอยู่ในกลุ่ม สมาชิกเกิดการเรียนรู้ที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งได้เรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติ ความรู้สึก และจุดมุ่งหมายในการกระทำหรือการแสดงออกทั้งของตนและเพื่อนสมาชิก เรียนรู้ที่จะเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น ทั้งเพื่อพัฒนาเพื่อนสมาชิกและตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและกับบุคคลอื่น เรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การอภิปราย การแสดงออกต่าง ๆ ตลอดจนการพูดและกิริยาท่าทาง ผลของปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม จะช่วยให้สมาชิกของกลุ่มพัฒนาและปรับปรุงตนเองได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ผู้ให้คำปรึกษา จะมีโอกาสได้สังเกตพฤติกรรม การแสดงออก และปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ได้ประเมินผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มในครั้งนั้น ๆ ว่าประสบความสำเร็จหรือมีข้อบกพร่อง หรือก่อให้เกิดปัญหาประการใด ได้ทราบข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ฯลฯ ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาพยายามศึกษาหาทวิวิธีที่จะให้

ความช่วยเหลือ หรือพัฒนาเด็กที่ต้องการหรือควรจะได้รับความช่วยเหลือ เช่น ให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคลต่อไป หรือพยายามศึกษากรณีต่าง ๆ ที่จะพัฒนากลุ่มและบริการให้คำปรึกษา เป็นกลุ่มให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคล

1.3.1 ความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล

วิลเลียมสัน และ โรเลย์ (Williamson and Roley, 1949 : 192) ได้อธิบายถึงความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เป็นการให้คำปรึกษาระหว่างบุคคลสองคน โดยบุคคลหนึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกและมีทักษะในการให้คำปรึกษา ส่วนอีกบุคคลหนึ่งคือผู้รับคำปรึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถรับรู้ เกิดความกระตือรือร้นในปัญหาของตนเองและสามารถทราบแนวทางในการแก้ปัญหาที่นั้น ๆ

ประหยัด ลักษณะงาม (2524 : 98) กล่าวว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคล โดยมีการพบปะเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้ขอคำปรึกษา ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือให้ผู้ขอคำปรึกษาได้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถที่จะวางโครงการในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มิใช่เฉพาะจะสามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่เท่านั้น แต่จะช่วยให้มีทักษะในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 179) กล่าวถึง การให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เป็นสัมพันธภาพของการช่วยเหลือส่วนบุคคล ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 : 407) กล่าวว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลเป็นการให้คำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา โดยให้การปรึกษาเป็นการส่วนตัวแก่บุคคลเฉพาะรายในแต่ละครั้ง เพื่อให้เขาสามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถเผชิญปัญหาที่กำลังประสบอยู่ได้ และมีทักษะในการแก้ปัญหาได้เองอย่างเหมาะสม สามารถวางโครงการชีวิตของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มขีดความสามารถ

จากความหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรม และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้รู้จัก เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมตลอดจนสามารถ

แก้ปัญหาที่เผชิญอยู่และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคล

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2535 : 9-10) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลว่า เพื่อช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้มีการสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ซึ่งได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษารายบุคคลไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายระยะสั้น ได้แก่ การช่วยให้บุคคลแก้ไขปัญหาดัดสันใจเลือกอย่างฉลาด จัดการกับความคับข้องใจต่าง ๆ และลงมือปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
2. จุดมุ่งหมายระยะยาว เน้นที่ความเจริญงอกงามส่วนบุคคล สามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุขและมีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.3.3 ข้อดีของการให้คำปรึกษารายบุคคล

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2529 : 411) ได้กล่าวถึง ข้อดีของการให้คำปรึกษารายบุคคลไว้ ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเฉพาะของเขาจากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรง
2. ผู้รับคำปรึกษาเป็นจุดสนใจของผู้ให้คำปรึกษาแต่เพียงผู้เดียว ในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งผู้รับคำปรึกษาจึงได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่
3. ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะเปิดเผยตนเองอย่างอิสระกับผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้การวินิจฉัยปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหามีได้รวดเร็วขึ้น
4. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องกังวลถึงความคิดเห็นและความรู้สึก หรือข้อแนะนำของผู้อื่น
5. ผู้รับคำปรึกษาไม่ต้องวิตกกังวลถึงความไม่พร้อมทางด้านทักษะในเรื่องมนุษยสัมพันธ์หรือนุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมของผู้รับคำปรึกษาในการแสดงออกกับผู้อื่น เพราะผู้รับคำปรึกษาจะมีความสัมพันธ์เฉพาะกับผู้ให้คำปรึกษาแต่เพียงผู้เดียวในระหว่างการให้คำปรึกษา

1.3.4 ข้อจำกัดของการให้คำปรึกษารายบุคคล

เจียร์นีย์ ทรงชัยกุล (2529 : 412) ได้กล่าวถึง ข้อจำกัดบางประการของการให้คำปรึกษารายบุคคล ดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยทั่วไปมีความเชื่อว่าปัญหาที่ตนประสบอยู่นั้น เพื่อนรุ่นเดียวกันจะเข้าใจ และหาทางออกได้ดีกว่าความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ต่างวัย และต่างความคิดจากเขา เช่น ครูแนะแนว เป็นต้น
2. ผู้รับคำปรึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น โดยธรรมชาติไม่ต้องการแสดงออกอย่างเปิดเผยว่า ไม่มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ เพราะเกรงจะเสียดุลภาพที่ตนถูกมองว่าเป็นเด็ก
3. ผู้รับคำปรึกษาเสียโอกาสอันดีที่จะเสริมสร้างทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวด้านต่าง ๆ กับเพื่อนคนอื่น ๆ ในวัยเดียวกันที่เผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับตน
4. ผู้รับคำปรึกษาอาจจะเกิดความเคซินที่จะไว้วางใจ และต้องการพึ่งพาความช่วยเหลือเฉพาะผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น
5. การให้คำปรึกษารายบุคคลเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาและบุคลากร ซึ่งมีอยู่จำกัด ดังนั้นนักเรียนบางคนที่ต้องการได้รับคำปรึกษาจึงอาจจะไม่ได้รับบริการโดยทั่วถึง

1.3.5 ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษากลุ่มกับการให้คำปรึกษารายบุคคล

แพทเทอร์สัน (Patterson. 1973 : 176-178) ได้อธิบายถึงความเหมือนและความแตกต่างของการให้คำปรึกษาทั้งสองแบบไว้ว่า ในด้านความเหมือนกันของการให้คำปรึกษากลุ่มกับการให้คำปรึกษารายบุคคล คือ มีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้พัฒนาตนเองและผู้ให้คำปรึกษาต้องเข้าใจความรู้สึกของผู้มารับคำปรึกษา ต้องให้การยอมรับและมีความจริงใจต่อผู้มารับคำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษายังทำหน้าที่เหมือนกันคือ พยายามส่งเสริมให้ผู้มารับคำปรึกษาได้แสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาให้มากที่สุด ในด้านความแตกต่างของการให้คำปรึกษากลุ่มกับการให้คำปรึกษารายบุคคลที่สำคัญคือการให้คำปรึกษากลุ่มนั้น ผู้ให้คำปรึกษาต้องสนใจเป็นพิเศษในเรื่องสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และต้องสนใจสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกแต่ละคนด้วย สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคล ผู้ให้คำปรึกษาจะสนใจเฉพาะสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้มารับคำปรึกษาเท่านั้น ในการให้คำปรึกษากลุ่ม สมาชิกทุกคนจะได้รับประสบการณ์ตรง ในด้านการฝึกการรับฟัง การยอมรับผู้อื่น การเข้าใจผู้อื่น ได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมของตนที่ไม่

กระทบกระเทือนผู้อื่น และพฤติกรรมของผู้อื่นที่มีผลต่อตน แล้วหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในหมู่ สมาชิกด้วยกัน ซึ่งในการให้คำปรึกษารายบุคคลไม่ได้ให้ประสบการณ์ในเรื่องนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มได้ผลดีกว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล หรือการให้คำปรึกษากลุ่มประหยัดเวลาว่าการให้คำปรึกษารายบุคคล เพราะผู้รับคำปรึกษา บางคนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแล้วสามารถมาขอรับคำปรึกษารายบุคคลอีกด้วย

คมเพชร ฉัตรสุณกุล (2521 : 90) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มต่างจากการให้คำปรึกษารายบุคคลคือ สมาชิกทุกคนมีหน้าที่มาช่วยแก้ไขปัญหาในกลุ่ม อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มเหมาะสำหรับสมาชิกที่ปกติเท่านั้น

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

1.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

วิลเลียมสัน (วัชร ทรัพย์มี. 2525 : 172-174 ; อ้างอิงมาจาก Williamson. 1949) ได้พัฒนาการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมาจาก พาร์สัน (Parsons) และ แพทเทอร์สัน (Patterson) ซึ่งการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลนี้ เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของผู้รับบริการ ดังนั้นการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลควรช่วยให้ผู้รับบริการได้ใช้ ความคิดในการประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ด้านความสามารถ แรงจูงใจ และความคิดเห็นที่มีต่อตนเอง ด้วยวิธีคิดที่เป็นระบบระเบียบตามหลักวิทยาศาสตร์

สมจิต ธนสุกาญจน์ (2522 : 30) ได้อธิบายถึงแนวคิดของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลว่า เป็นกระบวนการวัดหรือประเมินผลแบบปรนัย เช่น วัดความสนใจ เจตคติ อารมณ์ของผู้รับคำปรึกษา เพื่อจะได้เข้าใจบุคคลที่กำลังศึกษาดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดทั้งสิ่งแวดล้อมและโอกาสที่เขาจะประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ส่วนผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความรอบรู้และประสบการณ์มากกว่าผู้รับคำปรึกษา เมื่อได้วัดลักษณะต่าง ๆ จนทราบคุณลักษณะของบุคคลนั้นแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาก็สามารถให้คำปรึกษาได้ว่า จะให้ความช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาปัญหาอย่างไร

ประทุม เป้นสุวรรณ (2523 : 203) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เป็นการให้คำปรึกษาที่พิจารณาวิเคราะห์จากลักษณะและองค์ประกอบทางบุคลิกลักษณะของผู้รับคำปรึกษา โดยให้ความสำคัญที่ผู้ให้คำปรึกษาว่าเป็น

ผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา บิดผู้ให้คำปรึกษาเป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาหรือเรียกว่า การให้คำปรึกษาแบบนำทางนั่นเอง

จากแนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นการให้คำปรึกษาที่ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมโดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่รอบรู้ มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาสามารถใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อหาสาเหตุแท้จริงของปัญหาผู้รับคำปรึกษา และเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหานั้นจนกระทั่งผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาตนเองและมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต

1.4.2 ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ (View of Human Nature)

นักทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เชื่อว่า มนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความสามารถในการเข้าใจตนเอง และพยายามที่จะแสวงหาข้อมูล เพื่อจะได้พัฒนาความสามารถและสมรรถภาพที่มีอยู่สำหรับที่จะนำไปใช้ในอันที่จะก่อให้เกิดความสุขในชีวิตการทำงาน และครอบครัว แต่มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาไปได้ตามลำพังโดยตนเอง จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นจึงจะประสบผลสำเร็จ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2525 : 76)

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 138-139) กล่าวถึง ธรรมชาติของมนุษย์ตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลว่า มนุษย์นั้นมีเหตุผล มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองในวิถีทางใดวิถีหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวิถีทางที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมก็ได้ มนุษย์ไม่สามารถจะพัฒนาตนเองอย่างอิสระแต่มนุษย์ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น เพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถของตนเอง มนุษย์สามารถจะเลือกหรือตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ต้องอาศัยความช่วยเหลือของบุคคลอื่น มนุษย์จะแสวงหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่เขามีอยู่ในวิถีทางที่น่าพึงพอใจ

1.4.3 จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 140) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล คือ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลให้เข้าใจตนเองและสามารถใช้ศักยภาพของตนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อสนับสนุนให้ผู้รับบริการแสวงหาสิ่งที่เรียกว่า "ชีวิตที่ดีงาม"

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 142) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไว้ว่า คือการให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมจากการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักและตระหนักในลักษณะและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมของตนเอง และรู้จักแสวงหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม เป็นต้นว่าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ สังคม และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้ว่ากระบวนการตัดสินใจเป็นขั้นตอนที่มีระบบ และกระบวนการคิดตัดสินใจแก้ปัญหา หรือวางโครงการในอนาคตนั้นควรดำเนินการอย่างไร จึงจะเป็นการคิดวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.4 หลักการของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 141) ได้สรุปถึงหลักการของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไว้ ดังนี้

1. แม้มนุษย์จะมีสติปัญญาและเหตุผล ตลอดจนมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้แต่ การที่มนุษย์จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ยังต้องอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น
2. มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งด้านลักษณะต่าง ๆ เป็นต้นว่า ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สติปัญญา และองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมก็ต่างกัน เช่น ฐานะเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว ถิ่นที่อยู่อาศัย ลำดับที่ในการเกิด

ผู้รับคำปรึกษามักจะไม่รู้จักลักษณะต่าง ๆ ของตนเองอย่างถ่องแท้ ฉะนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง เพื่อนำไปประกอบกับข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตน

3. ลักษณะหลายประการของบุคคล เช่น ความสามารถและความสนใจไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดแต่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ฉะนั้นการที่ผู้ให้คำปรึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษาจะทำให้เข้าใจลักษณะต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษาดีขึ้น และผู้ให้คำปรึกษาพึงตระหนักว่าลักษณะต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษาเป็นสิ่งที่วัดได้ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องระวางการประเมินลักษณะของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งได้จากกลวิธีเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้ตรงกับข้อเท็จจริง

4. การให้คำปรึกษาตามแนวนี เชื่อว่าปัญหาทางอารมณ์โดยเฉพาะความวิตกกังวล มีพื้นฐานมาจากการที่บุคคลนั้นไม่สามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหา การให้คำปรึกษาตามแนวนี ไม่ค่อยเน้นอารมณ์ และความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาแต่เน้นกระบวนการตัดสินใจ โดยเชื่อว่าถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ความวิตกกังวล และปัญหาด้านอารมณ์จะหายไปเอง เพราะปัญหาทางอารมณ์เกิดจากความไม่แน่ใจ การตัดสินใจไม่ได้และการขาดข้อมูล

ถ้าสามารถทำให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความแน่ใจว่าเขาจะแก้ปัญหาหรือวางโครงการในอนาคตของเขาได้ โดยมีข้อมูลอย่างเพียงพอปัญหาด้านอารมณ์จะหมดไป

5. หลักการของการให้คำปรึกษาแบบนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้ด้วยตนเองกับปัญหาหรือเหตุการณ์เฉพาะหน้าเท่านั้น แต่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของทักษะในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาให้กับผู้รับคำปรึกษา เพื่อนำไป ใช้ในอนาคตและส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นคนมีเหตุผล เป็นตัวของตัวเองมีกำลังใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ทอดอหรือมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเอง

1.4.5 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล มีดังนี้ (วัชร ทรัพย์มี. 2533 : 142-143)

1. การวิเคราะห์ผู้รับคำปรึกษา (Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา โดยใช้วิธีต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ แบบสำรวจ การสัมภาษณ์ เพื่อให้รู้ถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา

2. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการผสมผสานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อทำความเข้าใจกับผู้รับคำปรึกษาและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง

3. การวินิจฉัยปัญหา (Diagnosis) จากการวิเคราะห์ผู้รับคำปรึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้คำปรึกษาจะนำมาใช้ในการวินิจฉัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหาว่าเกิดขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุใด

4. การคาดคะเนพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น (Prognosis) และเสนอแนะทางเลือกอื่น ๆ แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

4.1 องค์ประกอบใดเป็นสาเหตุแห่งพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา

4.2 ถ้าเหตุการณ์ยังเป็นเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นบ้างในอนาคต

4.3 จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้อย่างไร

5. การให้คำปรึกษาหรือการแก้ปัญหา (Counseling or Treatment) ผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาจะช่วยกันพิจารณาว่า ควรจะเลือกสิ่งใดจึงจะเหมาะสมหรือแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ อย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพ

6. การติดตามผล (Follow-up) เป็นการติดตามว่าหลังจากผู้รับคำปรึกษาได้รับคำปรึกษาแล้วได้ผลอย่างไรบ้าง ถ้าไม่มีผลหรือเกิดปัญหาอื่นแทรกซ้อนจะได้หาทางช่วยเหลือต่อไป

1.4.6 เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

เทคนิคที่ใช้ในการให้คำปรึกษาที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้ (นันทิกา เข้มสรวล. 2523 : 46)

1. การแนะนำโดยตรง ใช้เมื่อผู้ขอรับคำปรึกษาต้องการคำแนะนำโดยตรง หรือเมื่อรู้ ว่าความคิดของผู้รับคำปรึกษาเป็นความคิดที่ผิดแน่ ๆ อันจะนำไปสู่ความล้มเหลว
2. การชักจูง ใช้การชักจูงเมื่อผู้ให้คำปรึกษาแน่ใจว่าผู้รับคำปรึกษามีความสามารถ อย่างนั้นในตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาจะหาเหตุผลและคำพูดมาชักจูงให้เขาปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือ ให้เขายอมรับความจริงตามผลของข้อมูล
3. การอธิบาย ใช้วิธีนี้เมื่อต้องการอธิบายเป็นขั้นตอนว่าควรเป็นอย่างไร โดยนำเอา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษามาอธิบายให้เขาฟัง แล้วให้เขาคัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดสำหรับเขา การอธิบายเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ได้ผลมากที่สุด

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 95-99) ได้กล่าวถึง เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์ ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้
 - 1.1 การสร้างสัมพันธภาพ กับผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ ในการให้ความร่วมมือกัน วางโครงการในอนาคตหรือแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ
 - 1.2 การส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง
 - 1.3 การเสนอแนะหรือช่วยผู้รับคำปรึกษาได้ดำเนินการตามโครงการที่วางไว้
 - 1.4 การช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ดำเนินการตามโครงการที่วางไว้
 - 1.5 การส่งตัวผู้รับคำปรึกษาไปขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากบุคลากรอื่น

ถ้าจำเป็น

2. การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบทดสอบจะนำไปสู่การแนะนำหรือการวางโครงการ ดังนี้

2.1 การให้คำแนะนำ เป็นการแนะนำโดยตรงตามความคิดเห็นของผู้ให้ คำปรึกษา ซึ่งใช้ต่อเมื่อผู้รับคำปรึกษายืนยันที่จะขอคำแนะนำ หรือผู้ให้คำปรึกษาเชื่อว่า การตัดสินใจของผู้รับคำปรึกษาจะนำไปสู่ความล้มเหลว

2.2 การชี้ให้เห็นแนวทางการแก้ปัญหาไปสู่ทิศทางใดจึงจะดีในกรณีเช่นนี้ ผู้ให้ คำปรึกษาควรให้เหตุผลให้ผู้รับคำปรึกษาเห็นผลได้ผลเสียของการตัดสินใจในแง่ มุมต่าง ๆ

2.3 การอธิบายรายละเอียดประกอบการตัดสินใจ เป็นการที่ผู้ให้คำปรึกษาอธิบาย วินิจฉัยข้อมูลที่ได้รับ และอธิบายว่าในกรณีของผู้รับคำปรึกษามีวิธีใดที่จะเป็นวิธีที่เขาจะตัดสินใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรกระทำมากที่สุด

แคมน์ และ เรนน์ (Kamn and Wrenn. 1960 : 32-42) พบว่า ผู้รับคำปรึกษา จะยอมรับผลการทดสอบเป็นอย่างดี เมื่ออยู่ในสภาพการดังกล่าวดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีความเป็นกันเอง
2. ผู้รับคำปรึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา
3. ผู้รับคำปรึกษาพร้อมที่จะยอมรับข้อมูลใหม่ ๆ
4. ข้อมูลที่เสนอให้จะต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อปัญหาของผู้รับคำปรึกษา
5. ข้อมูลที่เสนอให้ไม่ขัดแย้งกับความรู้สึกลึกซึ้งของผู้รับคำปรึกษาที่มีต่อตน

3. การให้ข้อมูล เบรย์ฟิลด์ (Brayfield. 1960 : 212-220) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการให้ข้อมูลในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ดังนี้

3.1 เป็นการให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ระหว่างสิ่งที่กำลังก้ำกึ่งกัน หรือเพื่อเป็นการให้คำปรึกษาได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อผู้รับคำปรึกษาจะได้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3 เป็นการให้ข้อมูลเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาเลือกสิ่งต่าง ๆ จนกระทั่งผู้รับคำปรึกษาสามารถเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้

นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 140-141) กล่าวถึง เทคนิคในการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ดังนี้

1. พยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของตนเอง
2. พยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเลือกหรือปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับตนเอง
3. พยายามให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ และเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนเจตคติของตนเอง เพื่อประโยชน์ในชีวิต

1.4.7 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

วัชร ทรัพย์มี (2533 : 146-147) ได้อธิบายถึงบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลไว้ ดังนี้

1. รับฟังอย่างตั้งใจ
2. สนทนากับผู้รับคำปรึกษาถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้รับคำปรึกษากล่าวถึง
3. ให้ข้อเสนอแนะโดยทั่ว ๆ ไป และเฉพาะเจาะจงแก่ผู้รับคำปรึกษา

4. ผู้ให้คำปรึกษาอาจตั้งคำถามเพื่อให้เข้าใจผู้รับคำปรึกษายิ่งขึ้น และเป็นการกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเอง เช่น ผู้ให้คำปรึกษาอาจตั้งคำถามว่า "คุณรู้สึกอย่างไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องนี้" ไม่ควรใช้คำถามมากนักในตอนต้น ๆ เพราะจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจผิดว่าการให้คำปรึกษาคือการถามตอบ

5. ผู้ให้คำปรึกษาจะให้ข้อมูลแก่ผู้รับคำปรึกษาหรือช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นผู้รับคำปรึกษาไม่ได้ตระหนัก เช่น ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความรู้สึก ทักษะ และค่านิยมของผู้รับคำปรึกษา ข้อมูลที่ให้แก่ผู้รับคำปรึกษานอกจากจะเป็นข้อมูลใหม่หรือข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งผู้รับคำปรึกษายังไม่ตระหนักแล้ว ยังเป็นการรวบรวมและจัดระบบข้อมูล ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และเทคนิคต่าง ๆ มาป้อนกลับให้ผู้รับคำปรึกษาได้เกิดความกระจ่างขึ้น เป็นการช่วยสรุปประเด็นและตีความหมายข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้รับคำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาฟัง ซึ่งผู้รับคำปรึกษาอาจมีปฏิกิริยาต่าง ๆ เช่น รับฟัง ต่อต้าน หรือมีอาการวิตกกังวล ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรอยู่ในความสังเกตของผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ข้อมูลด้านอาชีพ การศึกษา วิธีปรับตัว

6. ผู้ให้คำปรึกษาควรใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ให้ผู้รับคำปรึกษาฟังเหมือนกับการสอนวิชาจิตวิทยาแบบย่อแก่ผู้รับคำปรึกษา เช่น ให้ผู้รับคำปรึกษา รู้จักคำว่าบุคลิกลักษณะ (Traits) และองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม (Factors) ให้รู้จักความแตกต่างระหว่าง ความสามารถ และความสนใจ รู้จักความหมายของสติปัญญา ความสามารถทางวิชาการ ความถนัด ความขัดแย้งทางจิตใจ ซึ่งจากความรู้ในเรื่องเหล่านี้จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมได้ดีขึ้น จะได้หาทางแก้ไขได้ตรงประเด็น การให้ข้อมูลทางจิตวิทยานี้จะต้องให้เหมาะกับกาลเทศะ โดยผสมผสานเข้าไปกับเรื่องราวของผู้รับคำปรึกษา

7. ผู้ให้คำปรึกษาควรชี้แจงให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงวิธีการตัดสินใจว่า เป็นกระบวนการขั้นตอนซึ่งไม่ย้อนกลับ มีแต่จะก้าวไปข้างหน้า ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะมีการทบทวนประเมินหลายครั้งก่อนถึงการตัดสินใจครั้งสุดท้าย

8. ผู้ให้คำปรึกษาอาจให้ข้อเสนอแนะบางประการแก่ผู้รับคำปรึกษา เช่น ถ้าเห็นว่าผู้รับคำปรึกษาไม่ควรตัดสินใจในขณะนี้ เขาอาจเสนอแนะให้ผู้รับคำปรึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม กระตุ้นให้พิจารณาสิ่งต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

9. ในกระบวนการให้คำปรึกษา นอกจากผู้ให้คำปรึกษาจะติดต่อกับผู้รับคำปรึกษา เขาอาจจะติดต่อกับผู้อื่น เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน นายจ้างของผู้รับคำปรึกษา เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แม่นยำ หรือช่วยเหลือให้ผู้รับคำปรึกษาเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น

พูดกับพ่อแม่ หรือครูของผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติต่อผู้รับคำปรึกษา

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เฮดควิสท์ และ เรนโฮลด์ (Hedquist and Weinhold. 1970 : 237-242) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม สามารถลดความวิตกกังวลและความไม่กล้าแสดงออกทางสังคมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

คอฟฟิลด์ (Caufield. 1970 : 1913-1914) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม สามารถทำให้นักเรียนเกรด 5 ที่สถานภาพทางสังคมต่ำ มีการปรับตัวดีขึ้น

แซมมูเดวี่ (Samudlewiese. 1975 : 2645-A) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม แก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลง

บาร์นส์ (Barnes. 1977 : 5920-A) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อ อึดมโนทัศน์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นชาวเม็กซิกัน และชาวอเมริกัน จำนวน 58 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 29 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีอึดมโนทัศน์ และมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วอล (Wool. 1964 : 661-994) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่มั่นคง สิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดี และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ผลการศึกษาปรากฏว่า ภายหลังจากการให้คำปรึกษาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนกลุ่มนี้สูงขึ้น

1.5.2 งานวิจัยในประเทศ

สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน (2526 : 127) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อ การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ผลการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ รับการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 35) ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน พบว่า หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คนึงนิจ เนติประวัติ (2530 : 97) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม มีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้นและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์ (2531 : 70-72) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีทัศนคติในการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ สุวรรณ ทองบัวงาม (2533 : 93) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สมีความวิตกกังวลด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายลดลงกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม พบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยลดปัญหาและพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างได้ผล เช่น ความวิตกกังวลและความไม่กล้าแสดงออกทางสังคม ความวิตกกังวลด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย พฤติกรรมที่เป็นปัญหา พัฒนาการปรับตัว พัฒนาความมีวินัยในตนเอง และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า การให้คำปรึกษากลุ่มโดยเฉพาะการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล น่าจะเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพให้กับนักเรียนได้

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคล

1.6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

คอกซ์ (พเพวว์ พูลเจริญ. 2524 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Cox. 1953) และ คาวิส (พเพวว์ พูลเจริญ. 2524 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Davis. 1948) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาช่วยให้บุคคลเกิดความเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มัวร์ และ โฟแฟม (สุนทร ธนาสนะ. 2516 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Moore and Pophan. 1960) ได้ศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวดีขึ้น

สเติ่นเบอร์ก (เกษนีย์ สิมหาศาล. 2531 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Sternberg. 1954) ได้ให้คำปรึกษานักเรียนหญิงคนหนึ่งที่ถูกครูแนะนำให้มาหาครูแนะแนว เนื่องจากต้องการลาออกจากโรงเรียน เพราะเกิดความอับที่ถูกรู้สึกให้ท้องปากเปล่าในหน้าชั้น เป็นเด็กหน้าตาอ่อนกว่าอายุ พูดเสียงค่อยและไม่ชัดเจนมีลักษณะหวาดกลัวอยู่ตลอดเวลา มีประวัติการเรียนดีแล้ว ตกต่ำ เป็นคนที่มองไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ครูแนะแนวได้ให้ความช่วยเหลือเป็นเวลา 2 ปีครึ่ง ด้วยวิธีการให้คำปรึกษา โดยพยายามช่วยให้รู้จักและเข้าใจปัญหาของตนเอง และมองเห็นว่าตนเป็นคนมีค่ามีประโยชน์ ซึ่งผลปรากฏว่า กลุ่มพฤติกรรมของนักเรียนหญิงคนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าเดิมหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแล้ว

แมกโกแวน (มานิดา ทองทวี. 2526 : 25-26 ; อ้างอิงมาจาก MacGowan. 1968) ได้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนชายเกรด 8, 9 และ 10 ที่มีความสามารถต่ำและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับสติปัญญา และระดับชั้นเป็นเกณฑ์ กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 10 นาที ตลอดปีการศึกษา ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมาเรียนอย่างสม่ำเสมอแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แอนดรูว์ (จกกล หงสุรพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Andrew. 1971 ; 93-96) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สกับวิธีสอนคลาสิกัลเรียนที่มีต่อความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสติปัญญาปานกลาง และมีความวิตกกังวลสูง ผลปรากฏว่า วิธีการทั้งสองสามารถลดความวิตกกังวลของนักเรียนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

นอกจากนี้ แชนเซน และ แชนเดอร์ส (พรรณพิศ วาณิชขัการ. 2538 : 357 ; อ้างอิงมาจาก Hansen and Sandus. 1973) ได้ยกกรณีการเลือกอาชีพที่ไม่เป็นไปตามความจริงแบบสูงเกินไปและต่ำเกินไป โดยศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลกับกลุ่มที่มีต่อเด็กนักเรียนเกรด 11 และ 12 ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เลือกอาชีพสูงเกินไป

ความเป็นจริงที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม และนักเรียนที่เลือกอาชีพต่ำเกินไปที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล ได้พัฒนาการเลือกอาชีพที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

1.6.2 งานวิจัยในประเทศ

สำหรับการวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษารายบุคคลนั้นมีผู้ทำวิจัยไว้ ดังนี้ วาสนา แฉล้มเขตร (2525 : 48-49) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคล เพื่อลดปัญหาทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล คนละ 6 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า หลังจากได้รับคำปรึกษาปัญหาทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองมีระดับลดลงกว่าก่อนที่ได้รับคำปรึกษา

เกษนีย์ สีมหาศาล (2531 : 87) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพรายบุคคล แบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพรายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลมีทัศนคติในการเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สะอาด กันทรวิรัตน์ (2535 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม และรายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาปรากฏว่า หลังจากให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งรายบุคคลและกลุ่มแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวล ในการเลี้ยงดูทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรก โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ผลการศึกษาปรากฏว่า มารดาที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบนำทาง มีความวิตกกังวลในการเลี้ยงดูทารกลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อำไพพรรณ สุกุลธนาศร (2538 : 63) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพรายบุคคลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพรายบุคคลมีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ศนิ จันทรทองดี (2538 : 70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลังจากให้คำปรึกษาแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งรายบุคคลและกลุ่มแล้ว นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้าน

การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคลทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย คงได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษานั้นสามารถช่วยลดปัญหาและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาการปรับตัว ปัญหาทางอารมณ์ ความวิตกกังวล การช่วยนักเรียนในด้านการเรียนให้เรียนดีขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ

วรรณ พรมนุรักษ์ (2526 : 1) ได้อธิบายว่า การศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) เป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเชิงอาชีพ เช่น การเลือกอาชีพ การสัมพันธ์กับผู้อื่นด้านอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในเรื่องการทำงานหาเงิน การทำกิจกรรมในยามว่าง ทั้งนี้จะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาให้ครบขั้นตอนต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ การตระหนักรู้ (Awareness) การสำรวจ (Exploration) การเตรียมตัว (Preparation) การจัดหางาน (Placement) และขั้นสุดท้ายคือ การศึกษาต่อเนื่องจนกระทั่งผู้ใหญ่ (Continuing Adult Education)

✓ พรณรัตน์ พลอบเลื่อมแสง (2535 : 36-38) ได้กล่าวถึงการแนะแนวการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลหรือนักเรียนรู้จักเลือกและปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และสามารถวางแผนการศึกษาต่อของตนได้เหมาะสม โดยช่วยให้เด็กรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจวิชาที่จะเรียนและต้องวางจุดมุ่งหมายที่แน่นอนของชีวิตไว้ให้เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งการที่จะช่วยให้เด็กหรือนักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับสภาพที่แท้จริงของตนเอง ผู้แนะแนวต้องมุ่งส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านสติปัญญาและความสามารถ โดยพิจารณาจากผลการเรียน ความสนใจ และทัศนคติที่มีต่อการเรียน ความเข้าใจในการเรียน

2. ด้านความถนัด เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ทราบว่า ตนเองมีความถนัดเป็นพิเศษในด้านใดบ้าง

3. สุขภาพร่างกาย เพื่อให้ให้นักเรียนเลือกที่จะศึกษาเล่าเรียนวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง บุคคลที่อ่อนแอเจ็บไข้ได้ป่วยอยู่เสมอเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเกี่ยวกับสุขภาพของตนเองก่อนเลือกวิชาเรียน

4. สุขภาพจิตอันเกิดจากปัญหาทางบ้าน อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจอย่างมาก ความไม่สงบสุขภายใต้ครอบครัว ปัญหาการแตกแยกของครอบครัวจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเรียนได้ ทำให้การเรียนต่ำลงและขาดประสิทธิภาพในการเรียน

5. ทุนทรัพย์ เป็นสิ่งสำคัญในการเลือกวิชาเรียน ก่อนที่จะเลือกวิชาเรียนนักเรียนต้องดูว่าตนเองมีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการเรียนวิชานั้น ๆ ได้หรือไม่ ถ้ามีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายก็ต้องเลือกเรียนวิชาเรียนที่มีค่าใช้จ่ายน้อย

2.1.2 ประเภทสาขาวิชาในการศึกษาต่อสายอาชีพ

การจัดการศึกษาวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา จำแนกได้ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 : 16-17)

1. การจัดการศึกษาวิชาชีพ มี 5 ประเภทวิชา ได้แก่
 - 1.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
 - 1.2 ประเภทวิชาคหกรรม
 - 1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
 - 1.4 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม
 - 1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
2. หลักสูตรที่เปิดสอนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา มี 10 ระดับ
 - 2.1 ระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
 - 2.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 - 2.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 - 2.4 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
 - 2.5 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.)
 - 2.6 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น
 - 2.7 ระดับหลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม
 - 2.8 ระดับหลักสูตรอาชีพเกษตรกรรมระยะสั้น
 - 2.9 ระดับฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่
 - 2.10 ระดับหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.)

2.1.3 การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

การเตรียมตัววางแผนการศึกษาเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ มีความจำเป็นต่อนักเรียนมาก การเลือกศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพ หรือการเลือกอาชีพนั้น เด็กมักจะเลือกอย่างบังเอิญหรือเลือกตามเพื่อน ซึ่งทำให้การเลือก เป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง ไม่สัมพันธ์กับความสนใจและความสามารถ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกัน ปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเตรียมเด็กให้พร้อมในการวางแผนชีวิต มีพื้นฐานที่จะเลือกแนวทางการศึกษาต่อและเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมเมื่อถึงเวลาอันสมควร (กรมวิชาการ. ม.ป.ป. : 25)

2.1.4 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

วิธีการของการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เป็นวิธีการที่สามารถช่วยเหลือให้นักเรียน เข้าใจในคุณลักษณะของตน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสาขาวิชาที่จะเรียนหรืองานที่จะ ประกอบ เพื่อนำมาพิจารณาเลือกและตัดสินใจให้เหมาะสมกับตนเองอย่างมีขั้นตอน ดังนี้ (เกื้อกูล ทาสี. 2534 : 375)

ขั้นที่ 1 การศึกษาประเมินแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนด้วยกระบวนการต่าง ๆ เช่น กิจกรรมที่ นักเรียนชอบทำ ผลการเรียนรู้ วิชาที่ชอบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตนเอง ฯลฯ

ขั้นที่ 2 การศึกษาและทำความเข้าใจธรรมชาติของงานหรือสาขาวิชาที่จะ ศึกษาต่อ

เป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยวิธีการหลายอย่างมาวิเคราะห์ประเมินแบบการ เรียนรู้ของนักเรียน ประกอบกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เมื่อนักเรียนศึกษาจบชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น แนวทางที่นักเรียนจะเลือกศึกษาต่อในสาขาอาชีพ เพื่อฝึกฝนทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงานและเพื่อการประกอบอาชีพต่อไปหรือออกไปประกอบอาชีพโดยไม่ศึกษาต่อ

การพิจารณาคัดเลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ จำเป็นต้องพิจารณาธรรมชาติของ การศึกษาสาขาอาชีพว่า เป็นการศึกษาเพื่อฝึกทักษะการทำงาน ต้องใช้ประสาทสัมผัสและ แตะต้องลงมือปฏิบัติงานมากกว่าการอ่าน การฟัง และการวิเคราะห์ การเรียนรู้เกิดจากการ ลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์งานมากกว่า อย่างไรก็ตามการศึกษาในสาขาอาชีพต้องพิจารณาถึง ลักษณะของงานด้วย ครูแนะแนวจำเป็นต้องพิจารณาบุคลิกภาพของบุคคลในสาขาต่าง ๆ ให้ ข้อมูลแก่นักเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเลือกและตัดสินใจได้

ขั้นที่ 3 การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อการตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียน และพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนแล้ว ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง นำผลการตัดสินใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ให้การศึกษา ให้การเลือก และตัดสินใจของนักเรียนเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะหรือแบบการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนจะได้พัฒนาคุณลักษณะที่ตนมีนั้นให้ดีขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของตนในอนาคต

การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในขั้นนี้ จำเป็นต้องมีความเข้าใจในธรรมชาติลักษณะของสาขาวิชาที่นักเรียนจะไปศึกษาหรือประกอบอาชีพมากเพียงพอกับความสามารถในการประเมินแบบการเรียนรู้ของนักเรียน การให้โอกาสนักเรียนได้เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น บอกเหตุผลของการตัดสินใจ นำข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาหรืออาชีพมาพิจารณาพร้อมกับนักเรียน หากนักเรียนตัดสินใจโดยพิจารณาข้อมูลอย่างรอบคอบแล้ว ก็ควรยอมรับการตัดสินใจของนักเรียนนั้นด้วยเป็นสิทธิส่วนบุคคลของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พิสูจน์ความสามารถและรับผิดชอบเป็นวุฒิภาวะ ที่ดี เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตัดสินใจตามขอบเขตที่เขาควรได้รับ เป็นวิธีการตัดสินใจที่ดีที่สุด

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเตรียมตัวเพื่อการศึกษาต่อนั้นมีกระบวนการและขั้นตอนที่นักเรียนต้องเรียนรู้ โดยเริ่มจากการตระหนักรู้ในตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ฯลฯ ตลอดจนองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องต่อการวางแผนและการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาและตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อตนเองมากที่สุด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

คอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2958 A-2959 A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในมลรัฐหลุยส์เซียนา ผลการศึกษาพบว่า บิดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ส่วนมารดามีอิทธิพลมากกว่าในการเลือกศึกษาต่อ ส่วนเพื่อน ๆ จะมีอิทธิพลรองลงไป ทางเลือกอาชีพของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความสนใจ ความพอใจ ค่าจ้าง และลักษณะงานเป็นสำคัญ

อิลเลียท (Elliot. 1989 : 2633-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการศึกษาสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในมลรัฐโอไฮโอ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 58 ที่เข้าร่วมโครงการเตรียมตัวศึกษาต่อ รายงานว่า จากการเข้าร่วมโครงการ เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวปฏิบัติงาน เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการศึกษาสาขาอาชีพ และได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมโครงการ

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2533 : 1) ได้วิจัยการสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสนใจเรียนสาขาอาชีพมากกว่าสาขาสามัญ และจากการสำรวจด้านความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะวิชาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพในแต่ละประเภทวิชาชีพ พบว่า มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะสาขาวิชาชีพ 9 องค์ประกอบ คือ

- ลำดับที่ 1 ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ
- ลำดับที่ 2 วิชาชีพที่เลือกนั้นมีความสำคัญต่อชุมชน
- ลำดับที่ 3 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ
- ลำดับที่ 4 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดี
- ลำดับที่ 5 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีโอกาสก้าวหน้า
- ลำดับที่ 6 วิชาชีพที่เลือกนั้นตลาดแรงงานมีความต้องการบุคคลที่เรียนจบ

วิชานี้

ลำดับที่ 7 คุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้ รูปร่างของคนที่เรียนและประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกไว้

ลำดับที่ 8 ต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียนและประกอบอาชีพ

ลำดับที่ 9 วิชาชีพที่เลือกนั้นมีกฎหมายควบคุมอาชีพ

ชอุ่ม มงคล (2535 : 22-24) ได้วิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาลสาขาสามัญ กองการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2531-2532 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนปีการศึกษา 2531-2532 ร้อยละ 82-85 ต้องการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพมากกว่าสาขาสามัญ และจากการสำรวจเหตุผลพบว่า บิดามารดาให้ความสนับสนุน ประกอบกับต้องการเรียนต่อด้วยตนเอง และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ คือ การศึกษาของพี่ การได้รับการแนะแนวอาชีพ

ของบิดา ระดับการศึกษาของบิดา^{บิดา} และฐานะครอบครัว

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ สรุปได้ว่าการวางแผนชีวิตที่จะเลือกแนวทางศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพที่เหมาะสมต่อตนเองในอนาคต จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความถนัด ความสามารถ และคุณลักษณะของตนเอง ตลอดจนองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อการเตรียมตัวทั้งเพื่อศึกษาต่อและประกอบอาชีพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกศึกษาต่อสาขาศิพ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศิพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 21 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกศึกษาต่อสาขาศิพ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศิพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 43 คน ที่ต้องการศึกษาต่อสาขาศิพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างยนต์ และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งประกอบด้วย สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศิพ
2. นำแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศิพที่นักเรียนตอบในข้อ 1 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด
3. นำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงจากสูงไปต่ำ แล้วคัดเลือกผู้ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศิพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา ได้นักเรียน จำนวน 21 คน
4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนในข้อ 3 เพื่อสอบถามความสนใจในการเข้าร่วมการทดลองปรากฏว่า นักเรียนทุกคนสนใจที่จะเข้าร่วมทดลอง
5. สุ่มนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมการทดลองจากข้อ 4 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ✓
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะ และองค์ประกอบของบุคคล การให้คำปรึกษากลุ่ม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน ประสิทธิภาพการฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้ คำปรึกษากลุ่ม ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

1.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและ องค์ประกอบของบุคคล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้

1.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อ 1.3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกศึกษาต่อสาขาอาชีพ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษา รายบุคคล โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล การให้คำปรึกษารายบุคคล และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้คำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อ 2.3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เลือกศึกษาต่อสาขาศาสนา โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ คนละ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที

3. แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศาสนา มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาต่อสาขาศาสนา และคุณสมบัติของผู้ศึกษาแต่ละสาขาวิชาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัย

3.2 สร้างแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศาสนา โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารในข้อ 1 และแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ สมปอง สุขคงการกิติ (2530 : 124-130) และแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ ศนิ จันทรทองดี (2538 : 87-93) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามและปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาศาสนาที่สร้างขึ้น จำนวน 25 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้

สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.4 นำแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ จำนวน 25 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขภาษาและข้อความต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 137)

3.4.1 เรียงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามจากสูงไปต่ำ แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้สัดส่วนเป็น 25%

3.4.2 นับแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสัดส่วน

3.4.3 หาจำนวนคนที่ตอบถูกของแต่ละกลุ่มในข้อเดียวกัน แล้วนำไปแทนค่าในสูตรเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก

3.4.4 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป มาใช้ในการทดลองได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.27-0.67 จำนวน 25 ข้อ

3.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน KR_{20} (ส่วน สาขาขศ และอังคณา สาขาขศ. 2531 : 168-170) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.88

ตัวอย่างแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกคำตอบจากข้อ ก, ข, ค, ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

การรู้จักและเข้าใจตนเอง

0. สุชา เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปดี มีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจได้เร็วและเป็นระบบ มีความถนัดพิเศษในการคิด คำนวณ สามารถคิดเลขได้เร็ว สุชาควรเลือกสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

- ก. สาขาวิชาการตลาด
- ข. สาขาวิชาบัญชี
- ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
- ง. สาขาวิชาเลขานุการ

ความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา

00. มาวิน ทำหน้าที่นำเงินฝาก-ถอน จากสถาบันการเงิน ลงรายการเกี่ยวกับใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงิน นักเรียนคิดว่ามาวินจบการศึกษาในสาขาวิชาใด

- ก. สาขาวิชาการตลาด
- ข. สาขาวิชาเลขานุการ
- ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
- ง. สาขาวิชาบัญชี

การแสวงหาประสบการณ์และการเตรียมตัวเลือกสาขาวิชา

000. มนตรี ได้มีโอกาสคุยกับอาของเขเกี่ยวกับการทำงานที่อา กำลังทำอยู่ อาคุยให้ฟังว่ามีหน้าที่และปฏิบัติในการลงทะเบียนจองห้องพัก การต้อนรับ และให้บริการลูกค้า ใช้เครื่องมือในการคำนวณค่าใช้จ่ายและเรียกเก็บเงิน ทำงานเป็นกะ มีรายได้พิเศษ นอกเหนือจากเงินเดือนเป็นประจำ มนตรีมีความสนใจและอยากทำงานเหมือนอา นักเรียนคิดว่าขณะนี้มนตรีควรเตรียมตัวในเรื่องใดเป็นพิเศษ เพื่ออนาคตการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

- ก. ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ
- ข. ฝึกทักษะทางสังคมและภาษาไทย
- ค. ช่วงปิดเทอมไปสมัครทำงานโรงงาน
- ง. ฝึกทักษะเกี่ยวกับมีมนุษยสัมพันธ์กับคนให้มากขึ้น

การพิจารณาเลือกสาขาวิชา

0000. วิภา เป็นคนหน้าตาสวยมีเสน่ห์และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ขยัน ทำงานละเอียดรอบคอบ มีไหวพริบดี ผลการเรียนดี โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษวิภาคมักอาสาช่วยงานคุณครู ที่เห็นสมควร และทำหน้าที่ปฏิคมของโรงเรียน นักเรียนคิดว่าวิภาควรเลือกสาขาวิชาใด

- ก. สาขาวิชาการตลาด
- ข. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
- ค. สาขาวิชาบัญชี
- ง. สาขาวิชาเลขานุการ

เกณฑ์การให้คะแนน

- ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบข้อที่ตรงกับเฉลย
- ให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบข้อที่ไม่ตรงกับเฉลย

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design (บุศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 78) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R_{E1}	T_{1E1}	X_{E1}	T_{2E1}
R_{E2}	T_{1E2}	X_{E2}	T_{2E2}

ความหมายของสัญลักษณ์

R_{E1}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 1
R_{E2}	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T_{1E1}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 1
T_{1E2}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 2
X_{E1}	แทน	การให้คำปรึกษากลุ่มซึ่งใช้เป็นกลุ่มทดลองที่ 1
X_{E2}	แทน	การให้คำปรึกษารายบุคคลซึ่งใช้เป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T_{2E1}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 1
T_{2E2}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 2

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ แล้วเก็บผลการตอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Pretest
2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษากลุ่มกำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันจันทร์ เวลา 07.00-08.30 น. และวันพุธ เวลา 07.00-08.30 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันพุธที่ 25 ธันวาคม 2539 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองทดแทนวันดังกล่าว
 - 2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษารายบุคคลกำหนด 6 สัปดาห์ คนละ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ดังนี้

วันจันทร์ และวันพุธ เวลา 12.30-13.20 น. และเวลา 15.30-16.20 น.

วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ เวลา 07.00-07.50 น. เวลา 08.00-08.50 น. เวลา 12.30-13.20 น. และเวลา 15.30-16.20 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันศุกร์ที่ 27 ธันวาคม 2539 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองทดแทนวันดังกล่าว
3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามชุดเดียวกับฉบับที่สอบก่อนการทดลอง แล้วเก็บผลการทดสอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้เป็นคะแนน Posttest
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลัง การให้คำปรึกษารายบุคคล

3. เปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยวิธี คูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR_{20} (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168-170)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลัง การทดลองภายในกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91-97)

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่ม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann-Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120-128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
Q.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
Mdn _(diff)	แทน	ค่ามัธยฐานของความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
Q.D. _(diff)	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน-วิทนีย์
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษารายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษารายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	16.50	2.00	21.5
กลุ่มทดลองที่ 2	8	14.00	2.00	

จากตาราง 2 พบว่า ก่อนการทดลอง การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนการให้คำปรึกษารายบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	16.50	2.00	0**
หลังการทดลอง	8	22.50	1.50	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษากลุ่มทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น

3. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	14.00	2.00	0**
หลังการทดลอง	8	20.50	1.50	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _(dm)	Q.D. _(dm)	U
กลุ่มทดลองที่ 1	8	6.50	2.00	31
กลุ่มทดลองที่ 2	8	6.50	1.00	

จากตาราง 5 พบว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การให้คำปรึกษากลุ่มกับการให้คำปรึกษารายบุคคล สามารถทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 21 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล
3. แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ แล้วเก็บคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในช่วงของการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษากลุ่มกำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ในวันจันทร์ เวลา 07.00-08.30 น. และวันพุธ

เวลา 07.30-08.30 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันพุธที่ 25 ธันวาคม 2539 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ โดยให้คำปรึกษารายบุคคลกำหนด 6 สัปดาห์ คนละ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที ดังนี้

วันจันทร์ และวันพุธ เวลา 12.30-13.20 น. และเวลา 15.30-16.20 น.

วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ เวลา 07.00-07.50 น. เวลา 08.00-08.50 น. เวลา 12.30-13.20 น. และเวลา 15.30-16.20 น. ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2539 ถึงวันศุกร์ที่ 27 ธันวาคม 2539 วันใดที่ตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยทำการทดลองชดเชยวันดังกล่าว

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ชุดเดียวกับที่ให้นักเรียนตอบก่อนการทดลอง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ ข้อ 3 ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้การทดสอบของวิลคอกชัน

2. เปรียบเทียบการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล โดยใช้การทดสอบของวิลคอกชัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนีย์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลสามารถนำมาใช้พัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความสำคัญ และลักษณะของแต่ละสาขาวิชา และพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ ในการดำเนินการให้คำปรึกษานี้ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มแต่ละคนยังได้พิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเอง ประกอบกับลักษณะของสาขาวิชาทำให้นักเรียนสามารถคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่าควรที่จะเลือกสาขาวิชาใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ส่วนในการให้คำปรึกษานั้น ผู้วิจัยได้ช่วยเหลือนักเรียนในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อสาขาอาชีพภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ไร้แรงกดดัน และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่ม ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีความมั่นใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองต่อกลุ่ม และรับฟังปัญหาเรื่องราวของนักเรียนในกลุ่ม นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มต่างให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทำให้นักเรียนในกลุ่มสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น เข้าใจความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา บุคลิกภาพของบุคคลที่จะศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา และเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งผลของการให้คำปรึกษากลุ่มของการวิจัยครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น สอดคล้องกับ วัชรวิฑูรย์ (2523 : 141) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง ได้ประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักแก้ปัญหาหรือตัดสินใจด้วยตนเอง ทำให้ผู้รับคำปรึกษามีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเอง ตลอดทั้งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง นอกจากนี้ แพทเทอร์สัน (Patterson. 1973 : 274) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ใช้ความคิดในการประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความสามารถ ความคิดเห็นต่อตนเอง ตลอดทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้รับคำปรึกษาในการพัฒนาปรับปรุงตนเองได้

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทนา กาไหล่ทอง (2535 : 52-56) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล มีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น นอกจากนี้ สนิ จันทร์ทองดี (2538 : 70) ยังได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลทั้งกลุ่มและรายบุคคล มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้นอีกด้วย

2. นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 แสดงว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลสามารถนำมาใช้พัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะว่าการให้คำปรึกษารายบุคคลเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา อีกทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาในสาขาอาชีพ และการพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา โดยเน้นให้นักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองกับลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวกับตนเองได้ดีขึ้น สามารถวางแผนเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพได้เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้ดีขึ้น

ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีการเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิลเลียมสัน (เจียรนีย์ ทรงชัยกุล. 2529 : 389-390 ; อ้างอิงมาจาก Williamson. 1940) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบตนเอง เข้าใจตนเอง รู้จักจุดเด่นจุดด้อยที่เป็นลักษณะและองค์ประกอบของตน สามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพเพื่อการดำเนินชีวิตที่พอใจสูงสุด

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษนีย์ สีมหาศาล (2531 : 84) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล มีทัศนคติในการเลือกอาชีพสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศนิ จันทรทองดี (2538 : 70) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการคำปรึกษาตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้น จากผลของการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่า การให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล สามารถนำมาใช้พัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนได้

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพดีขึ้น ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เช่นกัน

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษากลุ่มนั้นเพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง พัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาของตนเองและตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ไดเออร์ และ วรีนค์ (Dyer and Vriend. 1975 : 136-142) ที่กล่าวว่า ในการให้คำปรึกษากลุ่มนั้น สมาชิกแต่ละคนต่างมีความสำคัญเท่าเทียมกัน โดยสมาชิกแต่ละคนได้พูดถึงปัญหาของตนเอง ทำให้เขารู้จักตนเองและสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ ส่วนการให้คำปรึกษารายบุคคลนั้นผู้รับคำปรึกษาทุกคนต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาและแก้ปัญหาของตนเองเช่นกัน ดังนั้นเมื่อทุกคนต่างบรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ จึงทำให้ผลของการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีไม่แตกต่างกัน

ส่วนวิธีดำเนินการให้คำปรึกษาทั้งกลุ่มและรายบุคคล แม้ว่าวิธีการให้คำปรึกษาจะแตกต่างกัน แต่ผู้วิจัยก็มุ่งที่จะให้นักเรียนได้พัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ อีกทั้งทฤษฎีที่ใช้ในการให้คำปรึกษาเป็นทฤษฎีเดียวกันคือทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและเข้าใจตนเอง แต่มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ตามลำพังจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นจึงประสบความสำเร็จ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2525 : 76) นอกจากนี้ วัชรีย์ ทรัพย์มี (2523 : 99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลเหมาะสมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและโลกของการศึกษา ไม่สามารถที่จะวางโครงการหรือปรับตัวด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสังเกตของผู้วิจัยในขณะที่ดำเนินการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มต่างอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้รับซึ่งกันและกัน ทำให้บรรยากาศในการให้คำปรึกษากลุ่มนั้นมีความเป็นกันเอง ไร้วางใจ กล้าเปิดเผยตนเอง เต็มที่สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม จนสามารถพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้ดี ส่วนนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลนั้น จากการสังเกตของผู้วิจัยในขณะที่ดำเนินการทดลอง พบว่า เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศของความอบอุ่นและเป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน แต่ละคน เอาใจใส่ยอมรับและเข้าใจนักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าที่จะเปิดเผยตนเองและรู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพได้ดี เช่นเดียวกับกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม

ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิ จันทร์ทองดี (2538 : 70-74) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาทั้งกลุ่มและรายบุคคลสามารถทำให้การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนดีขึ้นทั้งสองวิธี แต่เมื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีแล้ว พบว่า นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

ดีขึ้น ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนให้สามารถใช้เทคนิคและขั้นตอนต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษาทั้งกลุ่มและรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เพื่อพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพให้แก่ นักเรียน ครูแนะแนวอาจเลือกใช้การให้คำปรึกษากลุ่มหรือรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ทั้งนี้เพราะว่าจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การให้คำปรึกษาทั้งสองวิธีสามารถพัฒนาการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ได้ไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านการศึกษา การวางแผนการศึกษา โดยเลือกใช้กับระดับชั้นของนักเรียนตามความเหมาะสม

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการวางแผนเลือกอาชีพ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพร ทองมลิวรรณ. จังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ : ช.แสงงามการพิมพ์, 2535.
กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : ชูรสภา, 2533.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. มองการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมและเผยแพร่
การศึกษา, ม.ป.ป.
- กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. ทำเนียบอาชีพ เอกสารแนะแนว 2535. กรุงเทพฯ :
องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2535.
- ก่อ สวัสดิ์พานิชย์. "การมัธยมศึกษากับการกระจายโอกาสและการสร้างความเสมอภาคทาง
การศึกษา," วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 3 (3) : 8 ; กันยายน-ธันวาคม 2533.
- เกษนี้อย์ สีมหาศาล. ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือก
อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัดสำเนา.
- เกษมบัณฑิต, มหาวิทยาลัย. ก้าวไกลในอาชีพ. กรุงเทพฯ : เอกสารงานแนะแนวมหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิต, 2536.
- เกื้อกุล ทาสีธี. เอกสารการสอนชุดกิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ 7 พ.ศ.2535-
2539 กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2534.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารครุศาสตร์. 16 (3) : 188 ; มกราคม-มีนาคม
2531.
- คณิงนิจ เนติประวัติ. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์
ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมต่ออวัฏภาวะทางอาชีพ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521

- คมเพชร จิตรสุกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จกมล หงสุรพันธ์. ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จันทนา กาไหล่ทอง. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- จีระ เจริญสุขวิมล. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล. เอกสารการสอนชุดวิชาการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ชอุ่ม มงคล. "การติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น," วิจัยสนเทศ. 15 (3) : กุมภาพันธ์-มีนาคม 2535.
- ชุตินันท์ แจ่มจรัส. การให้คำปรึกษาเชิงปฏิบัติการ. ฉะเชิงเทรา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา, 2530.
- ชูลี คชนทร์เดชา. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางผลศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุมาศย์. "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี," วิจัยสนเทศ. 10 (119) : สิงหาคม 2533.
- ถนอมศรี นิมิตรดี. อาชีพและแนวทางศึกษาต่อ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธิ, 2533.
- ทองเรือน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- _____ เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2524.

- ทิพวรรณ กิตติพร. คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2535.
- ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- นันทิกา เข้มสรวล. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะแนว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.
- นิกา ศรีไพโรจน์. สถิติอนุพาราเมตริก. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์, 2533.
- นิยดา พงศ์พานานูเวช. ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ประทุม เป้นสุวรรณ. จิตวิทยาแนะแนว ศึกษา 321. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2523.
- ประหัด ลักษณะงาม. จิตวิทยาแนะแนว. มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม, 2524.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- _____. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, 2525.
- _____. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, ม.ป.ป.
- พรรณพิศ วาณิชการ. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กุรุสภา, 2528.
- พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2535.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- เพาว์ พูลเจริญ. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

- มานิดา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- มาลี วงษ์แก้ว. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2527.
- _____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.
- วรรณ พรมบุรุษย์. พุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.
- วัชร ทรัพย์มี ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2533.
- วราภรณ์ ลิ้มสุวรรณ. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับตัวด้านสังคมของกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- วาสนา แฉล้มเขตร. ผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สต่อการลดปัญหาทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- วิชัย ต้นศิริ. "มองแผนการศึกษาแห่งชาติ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 27 (4) : 82-88 ; เมษายน-พฤษภาคม 2536.
- วิญญู พูลศรี. เทคนิค : จิตวิทยาการศึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา, 2531.
- ศนิ จันทรทองดี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ศิริรัตน์ ภูัสกลเจริญศักดิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- สมจิต ชนสุกาญจน์. จิตวิทยาแนะแนว ศึกษา 321. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา,
2522.
- สมปอง สุขศกการกิติ. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สะอาด กันทรวิรัตน์. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีต่อ
ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลก
พิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุภาพ จันทศิริโยธิน. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สุวรรณ ทองบัวงาม. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส เพื่อลดความวิตก
กังวลต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. ผลของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการเลี้ยงดู
ทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรก โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อำไพพรรณ สุกุลธนาศร. ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อการตัดสินใจเลือก
อาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- Barnes, Leona Walters. "The Effect of Group Counseling on the Self Concept and Achievement
of Primary Grade Mexican American Pupils," Dissertation Abstracts International. 38 :
5920-A ; April, 1977.
- Caufield, Thomas James. "The Effects of Using Video Taped Social Model in Elementary
School Group Counseling with Low Sociometric Status," Journal of Counseling
Psychology. 30 (5) : 1814 ; November, 1970.

- Corey, Gerald. Theory and Practice of Counseling and Psychological Therapy. California : Brooks/Cole Publishing company, 1985.
- Crow, Alice and Lester D. Crow. An Introduction to Guidance : Principles and Practices. New York : American Book Company, 1962.
- Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations and Expectations of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," Dissertation Abstracts. 29 (2) : A ; March, 1969.
- Dyer, Wayne W. and John Vriend. Counseling Techniques that Work : Applications to Individual and Group Counseling. Washington : APGA Press, 1975.
- Elliot, John Ferrell. "Factors Related to The Decisions of Rural Public High School Students to Participate in Vocational Education," Dissertation Abstracts. 49 (9) : 2633-A ; March, 1989.
- Gazda, G.M., J.A. Ducan and M.E. Meadows. "Group Counseling and Group Procedures : Reported of a Survey," Counselor Education and Supervision. 6 : 305-310, 1967.
- Hedquist, Francis J. and Barry K. Weinhold. "Behavior Group Counseling. With Socially Anxious and Unassertive College Student," Journal of Counseling Psychology. 17 : 237-242 ; May, 1970.
- Ivey, Allen E. Counseling and Psychotherapy : Skills, Theories, and Practice. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1980.
- Kelman, H.C. "The Role of the Group in the Induction of Therapeutic Change," International Journal of Group Psychotherapy. 13 : 399-432, 1963.
- Mahoer, Clarence A. Group Counseling in the School. New York : Houghton Mifflin Company, 1969.
- McGowan, John F. and Lyle D. Schmidt. Counseling Reading in Theory and Practice. New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1962.
- Ohlsen, Merle M. Group Counseling. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1977.
- Patterson, C.H. Theories of Counseling and Psychotherapy. 2nd ed. New York : Harper & Row, 1973.

- Rogers, Carl R. Counseling and Psychotherapy : Newer Concepts in Practices. Cambridge, Massachusett : Houghton Mifflin, 1942.
- _____. "Client-Centered Therapy," in A Theory of Personality and Behavior. Massachusetta : The Riberside press, 1951.
- Rogers, Carl R. and John L. Wallen. Counseling with Returned Service Man. New York : McGraw-Hill Book Company, 1946.
- Samudlewieze. Edward. "The Effects of Critical Thinking and Group Counseling upon Behavior Problem Students," Dissertation Abstracts International. 36 (5) : 2645-A ; November 1975.
- Williamson, E.G. and J.D. Roley. Counseling and Discipline. New York : McGraw-Hill Company Inc., 1949.
- Woal, Theodore S. "A Project in Group Counseling in Junior High School," The Personnel and Guidance Journal. 43 : 661-663 ; May, 1964.

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
- ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

แบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกคำตอบจากข้อ ก, ข, ค, ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. สุชา เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจได้เร็วและเป็นระบบ มีความถนัดพิเศษในการคิดคำนวณ สามารถคิดเลขได้เร็ว สุชาควรเลือกสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาบัญชี
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาเลขานุการ
2. เอมอร เป็นคนใจกว้างมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี อ่อนน้อม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีไหวพริบและคล่องแคล่ว ชอบเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์มากเป็นพิเศษ เอมอรควรเลือกสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาบัญชี
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาเลขานุการ
3. มานพ เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ ชอบค้นคว้าศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ มักได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม วางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนดี ชอบทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการค้าขาย เช่น กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน กลุ่มสนใจด้านอาชีพของมัธยมศึกษา มานพเหมาะสมที่จะเลือกสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาบัญชี
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาเลขานุการ

4. ชัชชัย เป็นคนช่างสังเกต ชอบคิดและวิเคราะห์ และสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับระบบดิจิทัล เขาชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุดและเรียนได้เกรด 4 มาตลอด รองลงมาคือวิชาภาษาอังกฤษ ชัชชัยควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาบัญชี
 - ค. สาขาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาเลขานุการ
5. เปรม คิดว่าเมื่อโตขึ้นเขาอยากประกอบอาชีพอิสระเกี่ยวกับช่างไฟฟ้า นักเรียนคิดว่าบุคลิกภาพแบบใดที่เหมาะสมกับอาชีพนี้มากที่สุด
 - ก. อุดม ไชยชื่น มีความคิดสร้างสรรค์
 - ข. ใจร้อน ไม่ชอบวุ่นวายกับใคร
 - ค. รักความอิสระ มีมนุษยสัมพันธ์ดี แต่มักไม่ละเอียดรอบคอบ
 - ง. ไม่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. กนกพล เป็นคนมีนิสัยช่างสังเกต คำนวณ มักจะนำรถจักรยานและจักรยานยนต์มาถอดส่วนประกอบและประกอบใหม่ พร้อมทั้งหาอะไหล่มาประกอบเพิ่มเติมเป็นประจำ เขาชอบวิชาที่ปฏิบัติมากกว่าวิชาที่เป็นวิชาการหรือทฤษฎี กนกพลควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
 - ก. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
 - ข. สาขาวิชาช่างยนต์
 - ค. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
 - ง. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
7. มาวิน ทำหน้าที่นำเงินฝาก-ถอน จากสถาบันการเงิน ลงรายการเกี่ยวกับใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงิน นักเรียนคิดว่ามาวินจบการศึกษาในสาขาวิชาใด
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาเลขานุการ
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาบัญชี

8. บริษัทแห่งหนึ่งติดประกาศต้องการรับสมัครพนักงานส่งเสริมการขาย ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนระบบการขายได้เป็นอย่างดี นักเรียนคิดว่าบริษัทนี้ควรจะรับสมัครผู้ที่มีความรู้ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาใด
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาเลขานุการ
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาบัญชี
9. ฐิตา กำลังทำงานอยู่กับการตรวจแก้ เขียนโปรแกรม รวมทั้งตรวจสอบข้อมูลที่พิมพ์ออกมา และต้องคอยดูแลควบคุมการทำงานของเครื่องในระดับเบื้องต้น และมีรายได้ดีพอสมควรเมื่อเทียบกับวุฒิการศึกษาของเธอ และฐิตาก็สามารถทำงานเพิ่มรายได้นอกเหนือจากเงินเดือนประจำอีกด้วย นักเรียนคิดว่าฐิตาจบสาขาวิชาใดในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - ก. สาขาวิชาการตลาด
 - ข. สาขาวิชาเลขานุการ
 - ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - ง. สาขาวิชาบัญชี
10. อนันต์ มีฐานะค่อนข้างยากจนแต่มีความอดทนและขยัน สนใจเรียนหนังสือ เขาได้ทุนเรียนดีมาตลอด ช่วงปิดเทอมเขารับจ้างเป็นลูกมือที่อู่ซ่อมรถแห่งหนึ่งซึ่งเขาให้ความสนใจมาก เขาตั้งใจว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วจะเลือกเรียนต่อสายอาชีพ เพื่อจบออกมาแล้วจะได้ประกอบอาชีพทันทีและอยากมีรายได้มาก ๆ อนันต์ควรเลือกเรียนสาขาวิชาใด
 - ก. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
 - ข. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
 - ค. สาขาวิชาช่างยนต์
 - ง. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
11. สมบูรณ์ ทำงานในโรงงานแห่งหนึ่งมีหน้าที่ปรับแต่งโลหะทั่วไป ใช้เครื่องจักรตกแต่งซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร นักเรียนคิดว่าสมบูรณ์จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาใด
 - ก. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
 - ข. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
 - ค. สาขาวิชาช่างยนต์
 - ง. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

12. อนุชิต กำลังศึกษาในวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เขาต้องใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าสูงในเรื่องเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือในการส่งเสริมการเขียน เขาเขียนเกี่ยวกับการคิดตั้งการซ่อม แก๊ว บำรุงรักษา ตลอดจนการถอดและประกอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเครื่องทุกชนิด เช่น ลูกหมาก คันชัก คันส่ง เครื่องเบนซิน ดีเซล นักเรียนคิดว่าเขากำลังเรียนสาขาวิชาใด
- สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
 - สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
 - สาขาวิชาช่างยนต์
13. มนตรี ได้มีโอกาสคุยกับอาของเขาเกี่ยวกับการทำงานที่อา กำลังทำอยู่ อาคุยให้ฟังว่ามีหน้าที่และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการลงทะเบียนของห้องพัก การต้อนรับและให้บริการลูกค้า การตรวจสอบความเรียบร้อยและค่าใช้จ่ายก่อนลูกค้าคืนห้องพัก ใช้เครื่องมือในการคำนวณค่าใช้จ่ายและเรียกเก็บเงิน ทำงานเป็นกะ มีรายได้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนเป็นประจำ มนตรีมีความสนใจและอยากทำงานเหมือนอา นักเรียนคิดว่าขณะนี้มนตรีควรเตรียมตัวในเรื่องใดเป็นพิเศษ เพื่ออนาคตการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
- ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และด้านมนุษยสัมพันธ์
 - ฝึกทักษะทางสังคมและภาษาไทย
 - ฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยอย่างเดียว
 - ฝึกทักษะเกี่ยวกับมีมนุษยสัมพันธ์กับคนให้มากขึ้น
14. สุกดา เป็นคนทำงานละเอียดรอบคอบ ขยัน เป็นคนเรียบร้อย พุดน้อย ผลการเรียนค่อนข้างดี สุกดาได้ฝันที่จะทำงานเกี่ยวกับบริษัท ห้างร้าน หรือธนาคาร ระหว่างปิดเทอม สุกดาได้มีโอกาสช่วยงานเกี่ยวกับค้าขายที่บ้านญาติ สุกดาทำหน้าที่เช็คสต็อก ทำบัญชีรับ-จ่ายสินค้า สุกดารู้สึกอึดอัดใจมากเพราะสุกดาไม่ค่อยเก่งทางด้านคณิตศาสตร์ จึงเสียเวลากับการทำบัญชีมาก นักเรียนคิดว่าสุกดาควรเลือกเรียนสาขาวิชาบัญชีเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ควรเลือก เพราะเป็นคนละเอียดรอบคอบ ขยัน
 - ควรเลือก เพราะตรงกับที่ฝันจะทำงานบริษัท ห้างร้าน หรือธนาคาร
 - ควรเลือก เพราะมีคุณสมบัติส่วนใหญ่เหมาะสมกับสาขาวิชาบัญชี และฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์เพิ่มเติมเป็นพิเศษ

ง. ไม่ควรเลือก เพราะสาขาวิชาบัญชีต้องการผู้ที่เก่งคณิตศาสตร์เพียง
อย่างเดียว

15. อุไร สนใจและอยากศึกษาต่อสายอาชีพสาขาวิชาการตลาด หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น อุไรเป็นคณะกรรมการของสหกรณ์โรงเรียน และรับหน้าที่ทำบัญชีของ
สหกรณ์โรงเรียน อาจารย์มักชมเสมอว่าอุไรทำงานเก่ง ตลาดมีไหวพริบ สะเอียด
รอบคอบ ซื่อสัตย์ โดยเฉพาะการทำบัญชี อุไรไม่เคยผิดพลาด อุไรเป็นคนพูดน้อย
ขยัน อุไรรู้สึกภูมิใจและมีความสุขกับงานที่ทำมาก นักเรียนคิดว่าอุไรควรเลือกสาขาวิชา
ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. สาขาวิชาบัญชี
- ข. สาขาวิชาการตลาด
- ค. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
- ง. สาขาวิชาเลขานุการ

16. ประเทือง เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ ช่างสังเกต ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับลักษณะและ
วิธีต่อวงจรไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และมักจะคิดคั้งเดินสายไฟฟ้าต่ออุปกรณ์ไฟฟ้าอย่างง่าย
ภายในบ้านอยู่เสมอ ระหว่างปิดภาคเรียนเพื่อนได้ชวนให้ประเทืองไปทำงานที่ซ่อมรถ
เพื่อหารายได้พิเศษ แรกทำงานประเทืองเป็นลูกมือ ทำได้สักระยะหนึ่งประเทืองเริ่มรู้ได้
เร็วมาก ประเทืองรู้สึกชอบและมีความสุขกับการทำงานนี้มาก ประเทืองสับสนเกิด
ความรักพี่เสียดายน้องไม่ทราบว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว จะเลือกเรียนสาขาวิชา
ใดระหว่างสาขาวิชาช่างไฟฟ้ากับสาขาวิชาช่างยนต์ นักเรียนคิดว่าประเทืองควรทำอย่างไร
จึงจะสามารถตัดสินใจได้

- ก. ควรอ่านหนังสือเกี่ยวกับการติดตั้งไฟฟ้า และเกี่ยวกับเครื่องยนต์
ให้มากขึ้น
- ข. ให้พ่อแม่ตัดสินใจให้
- ค. ควรหาโอกาสทดลองปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านช่างไฟฟ้า
- ง. ให้ครูที่ปรึกษาตัดสินใจให้

17. สมบัติ ตั้งใจว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะเลือกเรียนต่อสายอาชีพสาขาวิชาช่างกลโรงงาน เพราะเห็นพี่ชายทำงานด้านนี้และมีรายได้ดี สมบัติเป็นคนทำงานละเอียดรอบคอบรับผิดชอบสูง ผลการเรียนปานกลาง แต่งกายสะอาดก่อนข้างลำเอียงที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี คุณครูบางคนบอกว่าบุคลิกภาพของสมบัติไม่เหมาะที่จะเรียนสาขาวิชาช่างกลโรงงาน นักเรียนคิดว่าสมบัติควรค้นหาตนเองและลักษณะสาขาวิชาที่ตัวเองจะเลือกเรียนต่ออย่างไร ก่อนการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ
- อ่านหนังสือเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องกลโรงงาน
 - ควรเข้าไปศึกษาดูการทำงานของช่างที่เกี่ยวข้องกับเครื่องกลในโรงงาน หรือทดลองปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องกล
 - ถามความคิดเห็นเพื่อน ๆ ดูว่าตนเองควรเลือกเรียนสาขาวิชาที่ชอบหรือไม่
 - ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตัดสินใจให้
18. วิภา เป็นคนหน้าตาสวยมีเสน่ห์และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ขยัน ทำงานละเอียดรอบคอบมีไหวพริบดี ผลการเรียนดี โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษวิภาหมักเมาสาช่วยงานคุณครูที่เห็นสมควร และทำหน้าที่ที่ปรึกษาของโรงเรียน นักเรียนคิดว่าวิภาควรเลือกสาขาวิชาใด
- สาขาวิชาการตลาด
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - สาขาวิชาบัญชี
 - สาขาวิชาเลขานุการ
19. สมัย เป็นคนซื่อสัตย์ ชอบวิชาเกี่ยวกับตัวเลข รอบคอบ ลักษณะนิสัยเรียบร้อย สมัยทำหน้าที่เกี่ยวกับเอกสารด้านการเงิน เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ ลงรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินของสหกรณ์โรงเรียน สมัยชอบและมีความสุขต่องานที่ทำ นักเรียนคิดว่าสมัยควรเลือกเรียนในสาขาวิชาใด
- สาขาวิชาการตลาด
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - สาขาวิชาบัญชี
 - สาขาวิชาเลขานุการ

20. ประทุม เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาฉะฉาน คล่องแคล่วมีไหวพริบ ประทุมชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการทำธุรกิจส่วนตัว ชอบศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสินค้าในท้องตลาด แนวโน้มของเศรษฐกิจ หากโรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการหารายได้เข้าโรงเรียน ประทุมมักอาสาดำเนินการเกี่ยวกับการขายสินค้า และชอบเป็นผู้วางแผนการขาย เช่น การจัดวาง คัดเลือกสินค้า ที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้า นักเรียนคิดว่า ประทุมเหมาะที่จะเลือกเรียนสาขาวิชาใด
- สาขาวิชาการตลาด
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - สาขาวิชาบัญชี
 - สาขาวิชาเลขานุการ
21. อุษา เป็นคนช่างสังเกตมีความคิดสร้างสรรค์ เก่งภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ มีไหวพริบ มีความละเอียดรอบคอบ คล่องแคล่ว อุษามักจะอาสาช่วยงานคุณครูเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล ชอบศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในระบบงานคอมพิวเตอร์ พ่อแม่บอกอุษาว่าเหมาะที่จะเรียนสาขาวิชาเลขานุการและอยากให้อุษาเรียนทางด้านนี้ แต่ก็ไม่บังคับ อุษามีความรู้สึกรักว่าอยากตามใจพ่อแม่และคิดว่าก็สามารถเรียนได้ นักเรียนคิดว่าอุษาควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด
- สาขาวิชาการตลาด
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - สาขาวิชาบัญชี
 - สาขาวิชาเลขานุการ
22. ทอฝัน มักได้รับมอบหมายให้เป็นเหรียญิกของห้องเพราะเขาเป็นคนที่เพื่อนไว้วางใจ และเป็นคนทำงานละเอียดรอบคอบ ทอฝันเคยได้รับรางวัลจากการแข่งขันทางด้านคณิตศาสตร์ระดับจังหวัด และทอฝันมีความคิดว่าอยากประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเงิน (แคชเชียร์) นักเรียนคิดว่าทอฝันควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดที่สอดคล้องกับตนเองมากที่สุด
- สาขาวิชาการตลาด
 - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
 - สาขาวิชาการบัญชี
 - สาขาวิชาเลขานุการ

23. กมล เรียนหนังสือไม่ค่อยเก่งแต่ก็เอาตัวรอดได้ เป็นคนจริงจังต่อการทำงาน ลักษณะนิสัยค่อนข้างใจร้อน มีความสามารถถอดและประกอบอะไหล่ของเครื่องยนต์ได้ และชอบศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของเครื่องยนต์ และมีความสนใจเกี่ยวกับเครื่องจักรกลบ้างพอสมควร พ่อแม่สนับสนุนให้เขาเรียนต่อ กมลควรที่จะเลือกเรียนสาขาวิชาใด

- ก. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- ข. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- ค. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ง. สาขาวิชาช่างยนต์

24. มณฑล เป็นคนสุ่มรอบคอบ ใจเย็น ช่างสังเกต มณฑลมีความสามารถเดินสายไฟฟ้าภายในบ้านได้ ต่อวงจรไฟฟ้า ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านได้ในระดับง่าย ๆ ส่วนไหนที่ไม่รู้ไม่เข้าใจมณฑลจะพยายามสอบถามผู้รู้ และชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับวงจรอิเล็กทรอนิกส์ สายอากาศ คอมพิวเตอร์ นักเรียนคิดว่ามณฑลควรเลือกเรียนสาขาวิชาใด

- ก. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- ข. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- ค. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- ง. สาขาวิชาช่างยนต์

25. สุพจน์ เป็นคนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง อดทน มีความคิดสร้างสรรค์ ช่างสังเกต เขาชอบนำโลหะหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้านที่ชำรุดแล้วมาดัดแปลง ประกอบใหม่ให้ใช้งานได้ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่หาได้ เช่น เลื่อย หินลับ คีม ฯลฯ มาเป็นเครื่องมือการทำงาน ส่วนไหนไม่สามารถหาเครื่องมือที่ต้องการได้ก็ไปจ้างให้เขาทำ และชอบศึกษาเกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรในการตกแต่งโลหะ นักเรียนคิดว่าสุพจน์ควรเลือกเรียนสาขาวิชาใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

- ก. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า
- ข. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- ค. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ง. สาขาวิชาช่างยนต์

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ (r)
1	0.49	14	0.53
2	0.58	15	0.40
3	0.58	16	0.44
4	0.44	17	0.36
5	0.58	18	0.58
6	0.62	19	0.44
7	0.53	20	0.36
8	0.62	21	0.27
9	0.67	22	0.49
10	0.62	23	0.44
11	0.36	24	0.36
12	0.40	25	0.31
13	0.58		

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนในกลุ่ม และให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ให้คำปรึกษา 3. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ	1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกัน 2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับนักเรียนทุกคน และให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนภายในกลุ่ม และผู้ให้คำปรึกษาโดยใช้กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น" มีขั้นตอน ดังนี้ 2.1 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองอยากจะเป็นในอนาคตคนละ 1 อย่าง 2.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเสนออาชีพที่ตนเขียนให้นักเรียนคนอื่นทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ชักถามสิ่งที่อยากทราบจนครบทุกคน 3. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม กฎ ระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกลุ่ม 5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
2-4	การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การรู้จักและเข้าใจตนเอง	เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจในตนเอง โดยให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาความสามารถ สำนวนใจ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตน	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการที่ให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาความสามารถ สำนวนใจ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาจำแนกข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากการที่นักเรียนพิจารณาความสามารถ ตอบแบบทดสอบความถนัด แบบสำนวนใจ ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์แบบทดสอบ แบบสอบถามต่าง ๆ แก่นักเรียนในกลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน ในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์ เพื่อพิจารณา ข้อดี ข้อเสีย เกี่ยวกับคุณลักษณะ แต่ละคน 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนใน กลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ ประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของนักเรียน ที่มีต่อการเตรียมตัว เพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุป ผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับ การรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้ คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5-6	การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ : ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา	เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ - ความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ - ลักษณะการเรียนแต่ละสาขาวิชา - ทุนที่ใช้ในการศึกษา - โอกาสการประกอบอาชีพ - รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่ม มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายและให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียนแต่ละสาขาวิชา ทุนที่ใช้ในการศึกษา โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในแต่ละสาขาวิชา 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญ และลักษณะของแต่ละสาขาวิชา 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชา ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			จากการสังเคราะห์มาประกอบกับ คุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ของ แต่ละสาขาวิชา 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนใน กลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกัน และกัน 2.6 ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษา นักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของ แต่ละสาขาวิชาในสาขาอาชีพ เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการ เตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคน สรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ ความสำคัญและลักษณะของแต่ละ สาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุป เพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7-9	การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การแสวงหา ประสบการณ์ เกี่ยวกับการศึกษา ต่อสาขาอาชีพ และเตรียมตัว เลือก	เพื่อให้นักเรียนมีโอกา แสวงหาประสบการณ์ที่ เกี่ยวข้องของแต่ละ สาขาวิชา	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนา ครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการแสวงหาประสบการณ์ที่ เกี่ยวข้องของแต่ละสาขาวิชา 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ในกลุ่ม - สัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือ จบหลักสูตรสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องในการศึกษาต่อ สาขาอาชีพ - ศึกษาสถานศึกษาที่หรือ ทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่ นักเรียนต้องการศึกษาต่อ สาขาอาชีพ - ทดลองปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน ในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูล ต่าง ๆ ที่ได้จากการแสวงหา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของ สาขานั้น ๆ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมากยิ่งขึ้น 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์กับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน 2.6 ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษา ให้นักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูลที่ได้รับจากการแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชานั้น ๆ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้รับ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10-11	การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การพิจารณาเลือก สาขาวิชา	เพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม พิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ สอดคล้องและเหมาะสม กับตนเอง เพื่อเตรียมตัว ศึกษาต่อสาขาอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนา ครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยให้นักเรียนในกลุ่มนำความเข้าใจ ตนเอง บุคลิกภาพของผู้เรียน ความสำคัญและลักษณะของแต่ละ สาขาวิชา รวมถึงประสบการณ์ที่ได้ รับในแต่ละสาขาวิชามาประกอบ การพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ สอดคล้อง และเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียน ในกลุ่มพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียน ในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สาขาวิชาที่ เลือกว่าเหมาะสมกับตนเองและ คนอื่นเพียงใด 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ วิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือก เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชากับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชาและคาดคะเนความเป็นไปได้ พร้อมทั้งเสนอแนะ จากการเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับตนเองและผู้อื่น 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือก เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสรุปผลที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่ม และการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ	1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนากันมาแล้ว และสรุปขั้นตอนของการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับตนเอง 2. ผู้ให้คำปรึกษาดูตามผลภายหลังการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในครั้งที่ผ่านมา โดยการซักถามและอภิปรายร่วมกัน 3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ 3.1 นักเรียนมีความรู้สึกรู้สึอย่างไรจากการเข้าร่วมรับคำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ 3.2 ความรู้ที่นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้งใช้เวลา 1.30 ชั่วโมง

ยกเว้นครั้งที่ 7-9 จะใช้เวลามากเกี่ยวกับประสบการณ์ตรง

โดยทดลองฝึกปฏิบัติงานในวันเสาร์ วันอาทิตย์ ก่อนการเข้ารับการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เรื่อง การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนในกลุ่ม และให้นักเรียนในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม กฎ ระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ให้คำปรึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกัน
2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับนักเรียนทุกคน และให้นักเรียนแต่ละคนได้แนะนำตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนภายในกลุ่มกับผู้ให้คำปรึกษา โดยใช้กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น" มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองอยากจะเป็นในอนาคตคนละ 1 อย่าง
 - 2.3 ให้นักเรียนเสนออาชีพที่ตนเขียนให้นักเรียนคนอื่นทราบทีละคน เปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ชักถามในสิ่งที่อยากทราบจนครบทุกคน
3. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ
4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม กฎ ระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกลุ่ม

5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 2

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถ ความถนัดของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนพิจารณาความสามารถและสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาความสามารถ และสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาความสามารถ และตอบแบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ แล้วจำแนกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ความถนัดแก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสียเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคน
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคนกับสาขาวิชา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบทดสอบความถนัด (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2527 : 164-217)

ได้แก่

1. แบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข
2. แบบทดสอบความถนัดด้านเหตุผล
3. แบบทดสอบความถนัดด้านมิติสัมพันธ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบความถนัด
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 3

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจ ค่านิยมของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนสำรวจความสนใจ และค่านิยมของตนเอง เพื่อดูความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาค้างที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจความสนใจ และค่านิยมของตนเอง เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ และค่านิยมในอาชีพ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพ และค่านิยมในอาชีพ แก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสียเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคน
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคนกับสาขาวิชา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามความสนใจในอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 109-119 ; อ้างอิงมาจาก The Psychological Corporation. 1990)

2. แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 120-124 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1970)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 4

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มสำรวจบุคลิกภาพของตนเองตามทฤษฎีฮอลแลนด์ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ แก่นักเรียนในกลุ่ม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับสาขาวิชาของแต่ละคน
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแต่ละคนกับความสอดคล้องของสาขาวิชา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนในกลุ่มเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนกับ
กับความสอดคล้องของสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาย
อาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้
คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 5

ความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างยนต์

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพจากเอกสาร "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสายอาชีพ"
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสารข้างต้น ของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

ความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาพาณิชยกรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ตลอดจนอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพจากเอกสาร "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสารข้างต้น ของประเภทวิชาพาณิชยกรรม

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาพาณิชยกรรม แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

เอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ได้แก่

1. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชาช่างกลโรงงาน เป็นสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง เนื่องจากปัจจุบันการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมได้ขยายตัวรวดเร็วมาก ฉะนั้นโรงงานประเภทอุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเครื่องกล ลักษณะของการศึกษาสาขาวิชานี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง เรียนรู้เกี่ยวกับการปรับแต่งโลหะทั่วไป ใช้เครื่องจักรตกรัดโลหะ เช่น เครื่องกลึง เครื่องกัดพื้นเพื่อง เครื่องเลื่อย และหินลับ ซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องมือเครื่องจักร

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีความแข็งแรง อดทน ใจเย็น ละเอียด รอบคอบ มีความมั่นใจในตนเอง มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สูงานหนักได้ มีนิสัยชอบค้นคว้า สนใจในวิชาการใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษดีพอสมควร และมีความถนัดในการใช้เครื่องมือช่างต่าง ๆ สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาคเรียนละประมาณ 4,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 7,500 บาท (ไม่รวมค่าวัสดุอุปกรณ์)

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาที่เรียนจบในหน่วยงานทั้งของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ บริษัท และโรงงานอุตสาหกรรมของเอกชน จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปหรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ของรัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ของเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท (ของเอกชนรายได้อาจมากกว่าหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับบริษัทและความสามารถ)

2. สาขาวิชาช่างไฟฟ้า

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

เป็นสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานรองรับได้ตลอดไป เพราะในชีวิตประจำวันและสังคมปัจจุบันไม่ว่าด้านความเป็นอยู่หรือการผลิตด้านอุตสาหกรรมมีความจำเป็นอย่างสูงที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้า ลักษณะของการศึกษาสาขาวิชานี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้เกี่ยวกับการติดตั้งเดินสายไฟ ต่ออุปกรณ์ไฟฟ้า ติดตั้งเครื่องมือวัดกำลังไฟฟ้า ต่อวงจรไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้า ระบบสายล่อฟ้า และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้า ตรวจสอบ รวมถึงการอ่านแบบ และประมาณการวัสดุเครื่องมือ

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ อดทน ใจเย็น ละเอียด รอบคอบ มีความมั่นใจในตนเอง มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่กลัวความสูง สู้งาน มีนิสัยชอบค้นคว้า สนใจในวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเป็นผู้ที่มีการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ดีพอสมควร และมีความถนัดในการใช้เครื่องมือทางช่างต่าง ๆ สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 4,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 7,500 บาท (ไม่รวมค่าวัสดุอุปกรณ์)

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาที่เรียนจบ ในทั้งหน่วยงานทั้งของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ บริษัทและโรงงานอุตสาหกรรมของเอกชน หรือประกอบการส่วนตัว จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปหรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ของรัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ของเอกชนประมาณ 6,000 - 6,500 บาท (ของเอกชนรายได้ อาจมากหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับบริษัทและความสามารถ)

3. สาขาวิชาช่างยนต์

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชาช่างยนต์ เป็นสาขาวิชาที่สามารถประกอบการส่วนตัวได้ดีเป็นพิเศษ เพราะในปัจจุบันความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสูงอย่างรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมมีการผลิตและการส่งออกเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์ด้านเครื่องยนต์ และการประกอบรถยนต์เป็นจำนวนมาก การศึกษาสาขาวิชานี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้เกี่ยวกับการติดตั้ง ประกอบ ซ่อม อุปกรณ์เครื่องยนต์ทุกชนิด เช่น เครื่องยนต์เย็น รถจักรยานยนต์ เครื่องเบนซินและดีเซล การปรับแต่งชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ การตรวจสภาพ ตลอดจนการบำรุงรักษาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ของเครื่องยนต์

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สู้งานหนักได้ มีความละเอียดรอบคอบ อดทนสูง มีนิสัยชอบค้นคว้า สนใจในวิชาการใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ดีพอสมควร และมีความถนัดในการใช้เครื่องมือทางช่าง สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 4,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 7,500 บาท (ไม่รวมค่าวัสดุอุปกรณ์)

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาที่เรียนจบในหน่วยงานทั้งของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ บริษัทและโรงงานอุตสาหกรรมของเอกชน หรือประกอบการส่วนตัว จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปหรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ของรัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ของเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท (ของเอกชนรายได้อาจมากหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับบริษัทและความสามารถ)

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่

1. สาขาบัญชี

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานสาขาหนึ่ง เพราะปัจจุบันวงการธุรกิจได้เจริญและขยายออกไปอย่างกว้างขวางตามความเจริญของประเทศ ส่งผลให้สถานประกอบการเกิดขึ้นมากมาย จึงทำให้ความต้องการบุคลากรด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกันและส่วนหนึ่งของการประกอบการย่อมต้องมีความเกี่ยวข้องกับการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชี ลักษณะของการศึกษาสาขาวิชานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรายการบัญชีประเภทต่าง ๆ เอกสารเกี่ยวกับการเงินการบัญชี แยกประเภทใบสำคัญของสถานประกอบการธุรกิจ สถาบันเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาล บันทึกผลทางการเงิน

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีความละเอียด รอบคอบ มีไหวพริบดี มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ ควรเรียนรู้การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ PC และชอบเกี่ยวกับตัวเลข มีความริเริ่ม และมีการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ได้ดี สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 2,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 5,000 บาท

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้หลายด้าน เช่น พนักงานบัญชีหรือการเงิน เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่พัสดุ ผู้ช่วยสมุหบัญชี พนักงานรับจ่ายเงินในธนาคาร ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน บริษัทห้างร้าน เป็นต้น จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป รายได้ภาครัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ภาคเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท

2. สาขาวิชาการตลาด

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางด้านธุรกิจ รวมทั้งระบบทางการตลาด การขาย การผลิต การบริโภคและบริการ ลักษณะของการศึกษาสาขาวิชานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ของสินค้า การผลิต การส่งออก ทั้งภายในและต่างประเทศ การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับทางด้านธุรกิจ

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มนุษยสัมพันธ์ดี กิริยาท่าทางสุภาพ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีไหวพริบดี พุดเก่ง รักการอ่านศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะข่าวสารทางด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการตลาด ระดับการเรียนปานกลางก็สามารถเข้าศึกษาสาขาวิชานี้ได้ สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 2,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 5,000 บาท

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาที่เรียนจบในหน่วยงานทั้งของรัฐบาล บริษัท และโรงงานอุตสาหกรรมของเอกชน หรือนำไปประยุกต์ในการประกอบการส่วนตัว จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปหรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ภาครัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ภาคเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท

3. สาขาวิชาเลขานุการ

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

เป็นสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานยังมีความต้องการผู้ปฏิบัติงานทางด้านเลขานุการเป็นจำนวนมาก เพราะวงการธุรกิจมีการลงทุนเพิ่มขึ้น ลักษณะของการศึกษาสาขาวิชานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับงานสำนักงาน เช่น การบันทึกรายงานการประชุม การโต้ตอบจดหมายที่เกี่ยวข้องกับงาน แฟ้มเอกสาร และงานที่หัวหน้างานมอบหมาย เพื่อแบ่งเบาจากหัวหน้างาน การกำหนดและการนัดหมายต่าง ๆ

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับเอกสาร งานสำนักงาน มีบุคลิกภาพคล่องแคล่ว ว่องไว สุชุม รอบคอบ ขยัน สามารถเก็บความลับได้ มีไหวพริบดี มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ มนุษย์สัมพันธ์ดี โดยเฉพาะมีความสามารถทางการพูด และภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 2,500 บาท ภาคเอกชนภาคเรียนละประมาณ 5,000 บาท

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้มีโอกาสทำงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะของภาคเอกชนเป็นงานที่ทำหาความสามารถ จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นหรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ภาครัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ภาคเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท

4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

เป็นสาขาวิชาที่เข้ามามีบทบาทมากในยุคของความเจริญทางเทคโนโลยี เพราะขณะนี้งานแทบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทันต่อโลกของข้อมูลข่าวสารที่กว้างไกล ลักษณะของการศึกษาสาขานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของโปรแกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเอกสาร ตาราง ตัวเลข วิเคราะห์ คำนวณ และงานทางด้านธุรกิจ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ และการนำไปประยุกต์ใช้ตามความต้องการ

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่ขอบคิ ขอบวิเคราะห์ ขอบคำนวณ มีความคิดสร้างสรรค์ สะอาด รอบคอบ ช่างสังเกต ขอบค้นคว้า และความจำดี มีความสามารถในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ดีพอสมควร สำหรับทุนที่ใช้ในการศึกษาของภาครัฐภาคเรียนละประมาณ 2,500 บาท ภาคเอกชน 5,000 บาท

โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้ และความก้าวหน้า

ผู้จบการศึกษาด้านนี้สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งภาครัฐและเอกชน บริษัทห้างร้านต่าง ๆ จบหลักสูตรแล้วสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป หรือประกอบอาชีพก็ได้ รายได้ภาครัฐประมาณ 5,500-6,000 บาท ภาคเอกชนประมาณ 6,000-6,500 บาท

- แหล่งที่มา : 1. ทำเนียบอาชีพ ปี 2535 เอกสารเผยแพร่ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
2. ก้าวไกลในอาชีพ ปี 2536 เอกสารเผยแพร่งานแนะแนวของมหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต

ครั้งที่ 7-8

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ : การแสวงหาประสบการณ์โดยการสัมภาษณ์ และศึกษานอกสถานที่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแสวงหาประสบการณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มนำประสบการณ์ที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ และศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการควบคู่กัน (กำหนดวันก่อนเข้ากลุ่ม) และให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำเสนอ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล ประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมาบ่งชี้

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ของแต่ละคน เพื่อนำไปพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ของแต่ละคน แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

ตารางข้อมูลจากการสัมภาษณ์และทัศนศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการนำเสนอข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับและการสรุปของนักเรียน

ตารางข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ชื่อ..... สาขาวิชาที่เลือก.....

ชื่อบุคคลที่ สัมภาษณ์	สาขาวิชา ที่เรียน	เหตุผลที่ เลือกเรียน	ลักษณะ การศึกษา	ลักษณะ งานที่ทำ	อิทธิพลต่อ การตัดสินใจ	อื่น ๆ

หมายเหตุ : นักเรียนกรอกข้อมูลก่อนการรับทำปรีกษา

ครั้งที่ 9

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การแสวงหาประสบการณ์โดยการ ทดลองปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาค้างที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแสวงหาประสบการณ์ โดยการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มนำประสบการณ์ที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มเข้ารับการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ (กำหนดวันเสาร์ วันอาทิตย์ จำนวน 2 วัน ก่อนเข้ากลุ่ม) และให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำเสนอ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกทดลองปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกทดลองปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ของแต่ละคน เพื่อนำไปพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ของแต่ละคน แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบฟอร์มประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน

การประเมินผล

1. จากการประเมินผลของสถานประกอบการ
2. สังเกตจากการนำเสนอข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับและการสรุปของนักเรียน

การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน

ชื่อ.....สาขาวิชาที่เลือก.....

รู้จักอุปกรณ์ เครื่องมือที่ เกี่ยวข้อง			วิธีการใช้ เครื่องมือ			ความสนใจ			ความรับผิดชอบ			หมายเหตุ
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

สรุปผล.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมิน 3 หมายถึง ดีมาก
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ปรับปรุง

หมายเหตุ ; สถานประกอบการเป็นผู้ประเมิน

ครั้งที่ 10-11

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การพิจารณาเลือกสาขาวิชา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาค้างที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพิจารณาเลือกสาขาวิชา โดยให้นักเรียนในกลุ่มนำความรู้ ความเข้าใจ และบุคลิกภาพของตนเอง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา รวมถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากสาขาวิชานั้น ๆ มาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดทั้งอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับตนเองและผู้อื่นเพียงใด

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือก เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนเข้าใจความสอดคล้องและเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชากับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา และคาดคะเนความเป็นไปได้พร้อมทั้งเสนอแนะจากการเลือกที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเองและผู้อื่น

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการร่วมอภิปรายและสรุปผลของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ปัจจัยนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มได้สำรวจตนเองหลังจากให้คำปรึกษากลุ่มเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

เวลาที่ใช้ 1.30 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และสรุปขั้นตอนของการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาดูตามผลภายหลังการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ในครั้งที่ผ่านมาโดยการซักถามและอภิปรายร่วมกัน
3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรจากการเข้าร่วมรับคำปรึกษากลุ่มครั้งนี้
 - 3.2 ความรู้ที่นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร
 - 3.3 นักเรียนร่วมกันเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อการให้คำปรึกษากลุ่มด้านการศึกษาต่อเพื่อการประกอบอาชีพต่อไป
4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษากลุ่มต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

**โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล
สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2**

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ให้นักเรียนอบอุ่นใจ ไว้วางใจ และคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคล กฎระเบียบ บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ให้คำปรึกษา 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ	1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเองต่อกันฝ่ายหนึ่ง 2. ผู้ให้คำปรึกษาทักทายและซักถามเรื่องทั่วไปของนักเรียน 3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคล กฎระเบียบ บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน 4. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป
2-4	การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การรู้จักและเข้าใจตนเอง	เพื่อให้ นักเรียน รู้จัก และเข้าใจในตนเอง โดยให้นักเรียนพิจารณาความสามารถ สำรวจความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตน	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการที่ให้นักเรียนสำรวจความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เพื่อให้ นักเรียน รู้จักและเข้าใจตนเอง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาจำแนกข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากการที่นักเรียนตอบแบบทดสอบความถนัดแบบสำรวจความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์แบบทดสอบ แบบสอบถามต่าง ๆ แก่นักเรียน 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเคราะห์ เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสีย เกี่ยวกับคุณลักษณะ 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน ที่มีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5-6	การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ : ความสำคัญและ ลักษณะของ สาขาวิชา	เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ -ความสำคัญและ ลักษณะของการศึกษา ต่อสาขาอาชีพ -ลักษณะการเรียนแต่ละ สาขาวิชา -ทุนที่ใช้ในการศึกษา -โอกาสการประกอบ- อาชีพ -รายได้ และ ความก้าวหน้าของ การประกอบอาชีพใน สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประเภทวิชา- ช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชา- พาณิชยกรรม เพื่อ เตรียมตัวศึกษาต่อ สาขาอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่ แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายและให้ ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะ ของการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ลักษณะ การเรียนแต่ละสาขาวิชา ทุนที่ใช้ใน การศึกษา โอกาสการประกอบอาชีพ รายได้และความก้าวหน้าของการ ประกอบอาชีพ ของสาขาวิชา 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน สังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ และลักษณะของสาขาวิชา ให้ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพของตนเอง 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน ร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ จากการ สังเคราะห์มาประกอบกับคุณลักษณะ ที่สำคัญต่าง ๆ ของสาขาวิชา 2.5 ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษา นักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7-9	การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาต่อสาขาอาชีพและการเตรียมตัวเลือก	เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา	ในสาขาอาชีพ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 3. ขั้นปฏิบัติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป 1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน -สัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในการศึกษาต่อสาขาอาชีพ -ศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			-ทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมากยิ่งขึ้น 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์กับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา 2.5 ผู้ให้คำปรึกษา ให้คำปรึกษา นักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูลที่ได้รับจากการแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้รับ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10-11	การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การพิจารณาเลือก สาขาวิชา	เพื่อให้นักเรียนพิจารณา เลือกสาขาวิชาที่ สอดคล้องและเหมาะสม กับตนเอง เพื่อเตรียมตัว ศึกษาต่อสาขาอาชีพ	1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่ แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการ เตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยให้ นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจตนเอง บุคลิกภาพของผู้เรียน ความสำคัญ และลักษณะของสาขาวิชา รวมถึง ประสบการณ์ที่ได้รับในสาขาวิชา มาประกอบการพิจารณาเลือกสาขา วิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับ ตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ สาขาอาชีพ 2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียน พิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัว ศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.2 ผู้ให้คำปรึกษา ให้นักเรียน วิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าเหมาะสม กับตนเองและคนอื่นเพียงใด 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียน สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สาขาวิชาที่เลือก เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ มากยิ่งขึ้น 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน ร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จาก การสังเคราะห์เกี่ยวกับการพิจารณา เลือกสาขาวิชากับการเตรียมตัวเพื่อ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้ นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการให้ คำปรึกษาแบบบุคคล และ การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ	ศึกษาต่อสาขาอาชีพ 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษา นักเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาเลือก สาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสม กับตนเอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนใน การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ 3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ เลือก เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสา อาชีพ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุป เพิ่มเติม 4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป 1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่ สนทนาครั้งที่แล้ว และสรุปขั้นตอน ของการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง 2. ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลภายหลัง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัว เพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในครั้งที่ผ่านมา โดยการซักถามและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ 3.1 นักเรียนมีความรู้สึกละอย่างไรจากการเข้าร่วมรับคำปรึกษาครั้งนี้ 3.2 ความรู้ที่นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร 3.3 นักเรียนเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อ เพื่อการประกอบอาชีพต่อไป 4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษาต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียน และกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษารายบุคคลแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

ยกเว้นครั้งที่ 7-9 จะใช้เวลามากเกี่ยวกับประสบการณ์ตรงและเข้าร่วมกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1

โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล เรื่อง การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกคุ้นเคยและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคล กฎระเบียบ บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนกำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ให้คำปรึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนแนะนำตนเองต่ออีกฝ่ายหนึ่ง
2. ผู้ให้คำปรึกษาทักทายและซักถามเรื่องทั่วไปของนักเรียน
3. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารายบุคคล กฎ ระเบียบ บทบาทและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ให้คำปรึกษา
4. ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ
5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจและการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถ ความถนัดของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนพิจารณาความสามารถและสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนพิจารณาความสามารถ และสำรวจความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยมของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะเน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนพิจารณาความสามารถ และตอบแบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข ด้านเหตุผล และด้านมิติสัมพันธ์ แล้วจำแนกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ ความถนัดแก่นักเรียน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสียเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบทดสอบความถนัด (ล้วน สายชศ และอังกฤษ สายชศ. 2527 : 164-217)
ได้แก่

1. แบบทดสอบความถนัดด้านตัวเลข
2. แบบทดสอบความถนัดด้านเหตุผล
3. แบบทดสอบความถนัดด้านมิติสัมพันธ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบความถนัด
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 3

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับความสนใจ ค่านิยมของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้นักเรียนสำรวจความสนใจ และค่านิยมของตนเอง เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนสำรวจความสนใจ และค่านิยมของตนเอง เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ และค่านิยมในอาชีพ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพ และค่านิยมในอาชีพ แก่นักเรียน

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดี ข้อเสีย เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามความสนใจในอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 109-119 ; อ้างอิงมาจาก The Psychological Corporation. 1990)
2. แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ (เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 120-124 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1970)

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 4

การรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนสำรวจบุคลิกภาพของตนเองตามทฤษฎีฮอลแลนด์ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดย ผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้น กระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ แก่นักเรียน
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้ นักเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับสาขาวิชา
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนกับความสอดคล้องของสาขาวิชา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความสนใจและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. สัมผัสจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 5

ความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า สาขาวิชาช่างยนต์

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนศึกษาความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทุนที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพจากเอกสาร "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสายอาชีพ"

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสารข้างต้น ของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสายอาชีพ"

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

ความสำคัญและลักษณะของประเภทวิชาพาณิชยกรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทูน่าที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทูน่าที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้า ของการประกอบอาชีพในประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนศึกษาความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อสายอาชีพ ลักษณะการเรียน ทูน่าที่จะใช้ในการศึกษา โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพจากเอกสาร "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสายอาชีพ"

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสารข้างต้น ของประเภทวิชาพาณิชยกรรม

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับประเพณีวิชาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเพณีวิชาชีพ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาในสาขาอาชีพ"

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 7-8

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ : การแสวงหาประสบการณ์โดยการสัมภาษณ์ และศึกษานอกสถานที่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแสวงหาประสบการณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบหลักสูตรสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อให้แก่นักเรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยมของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ และศึกษานอกสถานที่หรือทัศนศึกษาสถานประกอบการควบคู่กัน (กำหนดวันก่อนเข้ากลุ่ม) และให้นักเรียนบันทึกประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำเสนอ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล ประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ทัศนศึกษาสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้แก่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ เพื่อนำไปพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

ตารางข้อมูลจากการสัมภาษณ์และทัศนศึกษา

การประเมินผล

สังเกตจากการนำเสนอข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 9

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ : การแสวงหาประสบการณ์โดยการ ทดลองปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องของสาขาวิชา เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ โดยการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาค้างที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแสวงหาประสบการณ์ โดยการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อให้แก่นักเรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับมาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยมของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนเข้ารับการฝึกทดลองปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ (กำหนดวันเสาร์ วันอาทิตย์ จำนวน 2 วัน ก่อนเข้ากลุ่ม) และให้นักเรียนบันทึกประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำเสนอ
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกทดลองปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้แก่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชา เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ เพื่อนำไปพิจารณาเลือกสาขาวิชาเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสาขาอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ที่ได้รับจากประสบการณ์ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

แบบฟอร์มประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน

การประเมินผล

1. จากการประเมินผลของสถานประกอบการ
2. สังเกตจากการนำเสนอข้อมูลประสบการณ์ที่ได้รับและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 10-11

การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ : การพิจารณาเลือกสาขาวิชา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาก่อนหน้านี้และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการพิจารณาเลือกสาขาวิชา โดยให้นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจ และบุคลิกภาพของตนเอง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา รวมถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากสาขาวิชานั้น ๆ มาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ โดยผู้ให้คำปรึกษาพบปะกับนักเรียนเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความสนใจ ค่านิยม ของนักเรียนเป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือเกี่ยวกับตัวนักเรียน การอธิบาย การให้ข้อเสนอแนะ เน้นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนพิจารณาเลือกสาขาวิชาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือกว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับตนเองเพียงใด

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สาขาวิชาที่เลือก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสอดคล้องและเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนร่วมกันวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชากับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนคาดคะเนความเป็นไปได้ที่สอดคล้องและเหมาะสมเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกกับตัวนักเรียนเอง

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนในการเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อสายอาชีพ แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการสรุปผลของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ป้องกันโรค

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองหลังจากให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และสรุปขั้นตอนของการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาดูตามผลภายหลังการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ในครั้งที่ผ่านมาโดยการซักถาม
3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 นักเรียนมีความรู้สึกละอายใจจากการเข้าร่วมรับคำปรึกษาครั้งนี้
 - 3.2 ความรู้ที่นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร
 - 3.3 นักเรียนเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาต่อเพื่อการประกอบอาชีพต่อไป
4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ภาคผนวก ค

- ตาราง 7 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล
- ตาราง 8 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
- ตาราง 9 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล
- ตาราง 10 แสดงผลต่างของคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล
- ตาราง 11 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในแต่ละด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม
- ตาราง 12 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในแต่ละด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม

ตาราง 7 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	9	1	10	2
2	13	4.5	11	3
3	14	7	13	4.5
4	16	10.5	14	7
5	17	12.5	14	7
6	17	12.5	15	9
7	18	14.5	16	10.5
8	19	16	18	14.5

$$R_1 = 78.5 \quad R_2 = 57.5$$

$$U = 21.5$$

ตาราง 8 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1
ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม

นักเรียน คนที่	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	ผลต่างของคะแนน การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ	อันดับ	R ⁺	R ⁻
1	20	9	11	8	+8	
2	21	13	8	6	+6	
3	20	14	6	3.5	+3.5	
4	25	16	9	7	+7	
5	24	17	7	5	+5	
6	23	17	6	3.5	+3.5	
7	22	18	4	1.5	+1.5	
8	23	19	4	1.5	+1.5	
รวม					36	0

$$T = 0^{**}$$

****** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2
ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล

นักเรียน คนที่	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	ผลต่างของคะแนน การเตรียมตัวเพื่อ ศึกษาต่อสาขาอาชีพ	อันดับ	R ⁺	R ⁻
1	19	10	9	7.5	+7.5	
2	17	11	6	3	+3	
3	20	13	7	5.5	+5.5	
4	23	14	9	7.5	+7.5	
5	20	14	6	3	+3	
6	22	15	7	5.5	+5.5	
7	21	16	5	1	+1	
8	24	18	6	3	+3	
รวม					36	0

$T = 0^{**}$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 แสดงความแตกต่างของคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพ ก่อนและหลัง
การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคล

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	11	16	9	14
2	8	12	6	6
3	6	6	7	10
4	9	14	9	14
5	7	10	6	6
6	6	6	7	10
7	4	1.5	5	3
8	4	1.5	6	6

$$\begin{aligned} RE_1 &= 67 & RE_2 &= 69 \\ U &= 31 \end{aligned}$$

ตาราง 11 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาค่อสาขาอาชีพในแต่ละด้าน ของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม

คนที่	ด้านการรู้จักและ เข้าใจตนเอง		ด้านความสำคัญและ ลักษณะของสาขาวิชา		ด้านการแสวงหา ประสบการณ์		ด้านการพิจารณา เลือก	
	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน
1	6	3	5	3	4	1	5	2
2	5	4	6	3	4	4	6	2
3	5	3	5	4	4	3	6	4
4	6	5	6	4	5	3	8	4
5	6	4	6	5	5	4	7	4
6	5	3	5	3	5	5	8	6
7	5	4	4	4	5	5	8	5
8	6	5	5	5	5	4	7	5
$\bar{X}$	5.50	3.88	5.25	3.88	4.625	3.625	6.875	4.00

ตาราง 12 แสดงคะแนนการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสาขาอาชีพในแต่ละด้าน ของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการให้คำปรึกษารายบุคคล

คนที่	ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง		ด้านความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา		ด้านการแสวงหาประสบการณ์		ด้านการพิจารณาเลือก	
	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน
1	5	3	5	3	4	2	5	2
2	6	3	3	2	3	2	5	4
3	5	4	4	3	5	3	6	3
4	6	3	6	4	4	3	7	4
5	6	4	3	3	4	3	7	4
6	6	2	5	4	5	4	6	5
7	5	5	6	4	5	4	5	3
8	6	4	5	5	5	3	8	6
$\bar{X}$	5.625	3.50	4.625	3.50	4.375	3.00	6.125	3.875

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวหงษ์
เกิดวันที่
สถานที่เกิด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ชื่อสกุล นววงศ์วรกุล
12 กันยายน พุทธศักราช 2506
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
45/25 หมู่บ้านไทยสมุทร
ถนนสุขุมวิท 77 ตำบลราชาเทวะ
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
อาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ กิ่งอำเภอบางเสาธง
จังหวัดสมุทรปราการ

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากเทคนิคสหศาสตร์หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (วิชาเอกสหกรณ์) จากวิทยาลัยครูสงขลา
พ.ศ. 2528	ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (วิชาเอกการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
พ.ศ. 2539	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยา การแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร